

POESII NOUÏ

TYPOGRAFIA NAȚIONALĂ. ANTREPRENOR: C. N. RADULESCU.

Inw. A. 2225

I. C. FUNDESCU.

B 3305/8

POESII NOUI

PARTEA I. — POESII INTIME.
PARTEA II. — POESII POLITICE.
PARTEA III. — POESII SATIRICE.

25826

G. Ioanidă

BUCUREȘTI

Librară editoră G. Ioanidă et Comp.

1868

1961

1956

7

fel 165/06

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

BUCUREȘTI

COTA

20 474

B.C.U. Bucuresti

C25826

DEDICAȚIA

M U M E I M E L E .

Joe dându mărul lui Mercur, 'i a ȃisũ se'lu depue la picioarele „celeĩ mai frumose“.

Așz era se facũ și eũ cu versurile mele: se le dedicũ celeĩ mai frumose femeĩ. Dar cugetãndũ cã frumuseșia pere și numai bunãtatea și virtutea rãmãnu eterne, amũ otãrĩtũ a ȃi le dedica ȃiã, a cãria bunãtate și iubire a sprijinitũ și a condusũ pașii mei de la naștere pãnã aȃi și ale cãria virtușĩ și idei generose a adãpatũ sufletulũ meu.

Priimeștele, dar, ca o asigurare de recunoștinșã și amorũ din partea fiului teũ.

I. C. Fundescu.

1868, Maiũ 21.

PARTEA I.

POESII INTIME.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

DONAȚIUNEA
JOAN J. MOVILĂ

AMORULU NUMEI.

»Sentimi, o cara — quanto
»S'ami nel ciel non so:
»So ben che amor più santo
»Darsi del mio non può.« 1)

Arnaldo Fusinato

Ah! vin'o tiū iubite, frumosulū meū amorū,
De-ți pune a ta frunte pe sinu-mī arđetorū!
Cu bucla ta blondinā, cu chipulū tēū voiosū,
Cu fruntea ta seninā ești āngerū de frumosū!
Chiarū Sānta Nāscātore acum de te-ar vedea
Ar crede pe copilu-ī de vērsta-ți cāndū era.
Ah! vin'o-a mea vlāstare, cāci, dupe Dumneđeū,
Eū n'am nimicū mai mare, de cātū amorulū teū!
Ce fugī de lēngā mine, cāci tremurū? Staī aci
Ca sē te'nvēțū mai bine cum sciū a te iubi!
Nu merge lēngā sobā, cā focu-ī arđetorū,
Și degetulū 'ți e fragetū, frumosulū meū amorū!
Nu merge lēngā scarā, cāci scara este rea
Și pōte, fără veste, pe dēnsa vei cădea!
Nu merge lēngā apă, cāci ea, pe sīnulū seū,
Gelōsa, ar vrea pōtē s'adōrmā capulū teū!
Și seīl cātū țīū la tine! Tu sciī cātū te iubescū:
Cā tremurū de nesațīū la tine cāndū privescū!

1) Veđi Nota a la fine.

Mai scii că pînă'n ziua cându Domnulă mi te-a dată
 O altă serutare de cătă a mea n'ai lăută!
 Ce mare fericire în sufletă eă simțiamă,
 Cândă sînulă meă celă fragetă perniță ți-lă făciamă!
 Și cândă ridicai ochii și-mi surideaî mereă,
 Atunci eramă nebună, uitamă pe Dumneđeă!
 Voiósă și'ntristată eă dulce îți cântamă;
 Pe légănă resemată mereă te sêrutamă!
 Și cândă cu-a tale bracie de gātu-mi te-aninaî
 O sântă bucuriă în sufletă imi turnai...
 Atuncea, mai cu sémă, în sânta, marea și
 Cândă numele de „Mamă” din gura ta eși.
 Imi surideaî cu graciî, éru eă te'mbrăcișiamă;
 Cu dragă imi điceai „Mamă!” și alt nimică nu vrémă!
 Chiară decă altă vorbă tu n'ai fi pronunțată
 Pe mine numai asta totă m'ară fi 'ndestulată!...
 Ah! vin'ó lêngă mine, căci voiă a te 'nvêța
 O sântă rugăciune... cu tine-a mă ruga.

Se đice, drăguliță, că'n cerulă lucitoră
 Iubirea este mare, e ună divină amoră!
 Așa pôte se fiă! Dar, ca amoru-mi sântă,
 Nu cređă se fiă altulă în ceră și pe pămêntă!
 Ah! vino lêngă mine sublimulă meă amoră
 De-ți pune a ta frunte pe sînu-mi arđetoră!
 Fiî veselă totă déuna, de vrei să fiă și eă;
 Căci scii că întristarea-ți imi face mare reă!
 Cândă tu cu ochi'n lacrêmă imi ceri se-ți daă ce-va,
 Mă rogî pentru vr'ună lucru ce nu se pôte da,
 Așă vrea se amă putere cătă are Dumneđeă,
 Se-ți împlinescă voința, se vindecă dorulă teă.

Totū binele putinte ce Dumneḑeū a datū
Aṣū vrea sē se dea ṭiă, sē fiī îndestulatū!
De vrei, copilū iubite, sē ceri sângele meū,
Eū ṭi-lū voiū da îndată, îṭi jurū pe Dumneḑeū!

Ah! vin'o-a mea viaṭă, frumosulū meū amorū,
Se puiū o sērutare pe ochiu-ṭi lucitorū!
Ṣi-mi spune că aicea tu, dupe Dumneḑeū,
Nu ai nimicū mai mare de câtū amoru!ū meū!
Că numai pentru mine în lume vei trăi;
Ḑi, „*Mamă, eū pe tine în veci te voiū iubi!*“
Ṣi nu voescū în lume, nimica mai frumosū;
Nu voiū se am altū nume, ori câtū de gloriosū!

1867.

D O R I N Ț A.

Ah! d'amă avea, iubit'o, o insulă bogată
De aeră, de lumină, în spațiu așezată,
    Departe de pământă;
Acolo unde fluturi, cu aripi aurite,
Se légănă adesea pe lesele 'nflorite,
Feriți de mâini profane, d'ală iernei rece vântă.

Acolo unde vierme în flóre nu strebate,
Ș'albina se adapă din sucuri parfumate
    Totă timpulă peste ană!
Acolă unde *Febus* în cale se oprește
Mai multe ore ziua, și 'n lume răspândește
Lumina sea curată, din caru'i suverană!

Acolo unde nóptea pe ți nu o ascunde
De câtă c'ună vélă subțire, prin carele pătrunde
    Viață și plăceri;
Și unde a simții numai că cine-va trăiește,
Respiră acelă aeră, viséză și iubește,
E multă mai preferabilă de câtă oră ce averi.

Acolo, singurî numai, frumósa mea iubită,
 Am trece împreună o viață fericită,
     Condusă de amorü;
 Și sufletele nóstre, aprinse de iubire,
 Ca clima astei insulî, c'a ȃiorilorü zîmbire,
 Arü ride totü déuna ș'arü crede 'n viitorü.

Amorulü nostru ténărü și plinü de înfocare,
 Arü fi aci totü ténărü și fără pregetare;

    Elü n'arü îmbătrăni:

Ca și câmpia verde cu crinî și viorele,
 Ca și albastra boltă cu miile de stele
 În care și subt care, iubit'o, am trăi.

A sórelui lucire, a vântului suflare,
 Unü aerü de viață ce arü eși din mare

    In noi s'arü strecura ,

Și ne-arü reda junețea, ce fuge cu putere;
 N'amü sci ce este grijă, n'am sci ce e durere;
 Amü adormi ferice, ferice ne-amü scula.

Speranța, ca albina ce vara e hrănită
 Din florî pline de miere, din rosa înflorită,

    Și ea se va hrăni

Din florile iubirii, din dulcea poesiă,
 Din visele plăcerii, din sânta armoniă,
 Și câtü vomü fi în viață și dênsa va trăi.

Viața noastră-atuncea va semăna, iubită,
C'o lungă zi de vară, plăcută, nesfirșita;
    Și, când se va lăsa
Asupra noastră mórtea, cu lucitórea-î cósă,
Va fi calmă ca nóptea, tăcută și sfíosă;
Căci îi va fi și-ei milă de a ne turbura.

1867.

C A N T E C U.

D'arū sci florile iubite
Rana din inima mea,
Prin profume întrunite
S'o vindece arū putea!

Stelele strelucitoare
Dac'arū sci câtū suferū eū,
S'arū întrece prin plînsóre
Se aline dorulū meū.

Păsērica întristată
Dorulū meū dacă l'arū sci,
De dēnsulū înduioşată
Prin cântări l'arū potoli!

D'arū sci vântulū care trece
Dorulū meū celū necurmatū,
Câtū e elū de reū şi rece
Totū arū scóte unū oftatū.

Fluturiī ce sborū la sóre
Dorulū meū dacă l'arū sci,

Arū sbura din flóre 'n flóre
Și la tóte l'arū șopti !

Darū nu sciă-a mea durere
De câtū eū și Dumneđeū ;
Eū nu amū nici o putre ;
Dumneđeū e 'n cerulū seū !
1867.

COPILA ȘI AMORULU.

Cu amorul nu glumiți!

Intr'o verde grădiniță
O copilă alerga,
Floricele aduna
Și în négra sa cosiță
Câte una anina.

Când d'odată ea zărește,
Subtă ună arbore culcată,
Ună copilă înaripată,
Golă ca ȝioa ce albește
Și de floră înconjurată.

La a sórelui lumină
Arcu-î bine încordată
Sta d'o cracă aninată,
Și o tolbă de totă plină
Cu săgeți pentru vênată.

Copilița se oprește,
Ochișorii pleacă 'n josă,
Părulă seă crețu și undosă

Pe obrazu-î ce roșește
Cade 'n bucle graciosu.

Dar roșiala pere 'ndată;
Radiósă s'a făcutu
Cându prin minte 'i a trecutū
Ispitirea blestemată
Ce pe Eva a perdutū !

Lêngă elū înaintéză,
Fără îns'alū deștepta;
Tolbă, arcū, segeți îi ia,
Și cu dragū se depărtéză
Cugetându la fapta sa.

Câte lucruri dulci, plăcute,
Noi, dormindū, în somnū visămū;
Inse, cândū ne deșteptămū,
Sborū ca dīlele trecute
Și în urmă ne'ntristămū.

Astū-felū Cupidon, d'o dată
Cândū din somnū s'a deșteptatū
Ș'a sa armă n'a aflatū,
Către Venera îndată
Suspînându a alergatū.

Mumă-sa de totū uimită,
Cândū copilulū 'și a privitū
Fără arculū seū iubitū,

Și cu fața ofilită,
Până 'n sufletu s'a mihnită.

Aducându-lă lêngă sine
Pe genuchi ilă aședa ;
Éră cu mâna-î se juca
Printre bucele-î blondine
Și cu dragă ilă sëruta.

Cândă elă faptu-î povestește,
Pe Mercur ea a chemată,
Fiulă seă 'î a 'ncredințată.....
— Mergă, îă dîse, pedepsește
Pe acela ce-a furată.“

Cupidon se depărtéză,
Dar se 'ntôrce éră la ea,
Dupe gâtă cu dragă o ia,
O serută, 'mbrăciședă
Și-și urméză calea sa.

—
Pe ună pată cu lungi cortine,
Cu obrazulă rumenită,
Perișiorulă despletită,
Buzișiore rubiuine
Și cu sînulă desvelită

Dôrme fata liniștită ;
Fără însă a gîndi
La ce póte va veni;

Impăcată, fericită
Chiară în somnă ea pare-a fi.

Lângă dânsa, la picióre,
Arcă și tolă se vedea;
Eră pe sînu-î strelucea
Lâng'o 'nvoltă albă flóre
Ș'o frumósă micșunea!

Dei intră împreună,
Și, cum arma aă aflată,
Amândouă s'aă bucuratū....
Cupidon arculă înstrună
Și pe fată-a săgetatū.

De atunci sărmana fată
Prin grădină umblă mereū;
Plînge și suspină greū;
Căci ună acū de la săgétă
Stă înfiptă în sînulă seū.

Copilițe frumușele
Cu amorulă nu glumiți,
Săgetate se nu fiți,
Și în urmă dîle rele,
Dîle negre se trăiți.

1865, Iassi.

LA * * *

Ferice e acela ce póte se-ți vorbescă
Și rece ca o pétră se stea în facia ta,
Acela care póte în ochi se te privescă...
Și făr'a tremura.

Dar eü privindü la tine totü sângele 'mî înghetă;
Ca unü columbü se bate în peptü inima mea ;
Și vocea mi se stinge, în facia 'mî e o ciată ;
Nu pociü a mai vedea.....

Și limba mi se légă, și facia îmi păleşte ;
Unü focü prin corpü strebate ca fulgerulü prin nori ;
Și sufletulü în mine de lupte obosește..
Totü corpulü 'mî e sudori.

Ca flórea ce așteptă pe Febus se luciască,
Séü vântulü celü puternicü ce-aduce mórtea sa,
Așteptü și eü acuma speranța se'mî zimbescă,
Séü mórtea ce-mî vei da.

1864, Iassi.

F I I A M E A.

Adevărul ai ăisă, Schloser: — «Cine-va iubescce ceea ce are și do-
resce ceea ce nu are;» — căci nu-
mai sufletulă bogatū iubescce, ărū
celū săracū doresce. (1)

Schiller

Dacă ai voi, Elviro, ca să'mi dai a ta iubire,
A ta buză parfumată... d'ai voi să fi a mea,
Așū schimba această lume într'unū plaiū de fericire
Unde numai noi, în taină, ne'ncetatū ne vom vedea.
Poesia cea mai dulce ce o liră omenescă
A pututū să inventese, pentru tine așū crea,
Ș'o cunună de flori albe, o cunună ângerescă
P'a ta frunte așū depune — *D'ai voi să fi a mea.*

Tu ai fi în a mea minte o imagină divină;
La piciore-ți aș aduce tot ce am mai scump, mai sânt;
Așū face să te alégă universulă de regină,
Să se'nchine l'alū teū nume totū ce este pe pământū.
Florile cele frumöse, cele mai strălucitöre
Așū face se'si plece fruntea, când prin ele te-ar vedea,
Și piraale să scotă cânturī dulci, fermecătöre,
Tôte 'n cor să te salute — *d'ai voi să fi a mea.*

1) Veđi Nota b la fine.

Stele, lună și luciaferi, ne-ar părea atunci, iubită,
 Nisce lumi necunoscute, locuite de amorū,
 Și pământulū celū mai negru, o câmpia înflorită,
 Incălđită de unū sóre mai focosū, mai lucitorū.
 Așū ruga pe Provedință să creeze pentru tine
 Nisce insuli înflorite, astū-felū cūm îți vor plăcea,
 Visitate de ilusi, de speranțe, de suspine
 Dulci ca prima sêrutare — *d'ai voi sê fi a mea.*

Acele gândiri frumóse, acele gândiri divine,
 Alū cărorū isvorū e tainicū, limpede, strêlucitorū.
 Ca alū fluviilerū vecinici, ce cu cerulū suntū vecine,
 Ar reține 'n noi, iubită, cel mai pur, mai sântū amorū:
 Precum riulū ce strebate o câmpia înflorită
 Ține verde, ține june totū ce udă 'n calea sea.
 Așū face ca 'n astă lume să fi vecinicū fericită,
 Mândră d'a ta fericire — *d'ai voi sê fi a mea.*

Speranța, dulcea speranță, ce adesea ne lipsește,
 S'ar întórce éru spre mine numai la alū tēu cuvântū;
 Și amorulū, ce in lume pe totū omulū cârmuește,
 Arū aduce pentru mine fericirea pe pământū:
 Ne-arū crea vise de aurū, năluciri încântátore;
 Ne-arū spune ce e Credința, unde locuește ea;
 'Mi așū trece tótă viața la ale tale picióre;
 Nu m'ar scula de câtū mórtea — *d'ai voi sê fi a mea.*

DEPĂRTAREA.

Printre cele-l'alte stele
Eū avémũ o mândră stea
Ce, în nopți bune séũ rele,
Totũ-déuna 'mĩ strălucea;
Dar de cândũ te-ai depărtatũ
Steaua mea s'a 'ntunecatũ.

Eū avémũ o păsërică
Ce, cântândũ, mẽ desfăta,
Și adesea, fără frică,
Meiũ din mâna mea mânca;
Dar de cândũ te-ai depărtatũ
Păsërica a sburatũ.

Eū avémũ o iasomiă
Ce în glastă 'mĩ îmflorea;
O iubeamũ la nebuniă.
Căci era viața mea;
Dar de cândũ te-ai depărtatũ
Iasomia s'a uscătũ.

Eŭ avémŭ o liră mică
 Ce, cândŭ zefirulŭ sufla,
 Ca o dulce păsërică
 Mereŭ singură cânta ;
 Dar de cândŭ te-ai depărtatŭ
 Lira mea s'a sfărîmatŭ.

Eŭ avémŭ o iconișă
 Către care mă 'nchinamŭ ;
 Ca p'o jună copilișă
 Cu odóre o 'mbrăcamŭ;
 Dar de cândŭ te-ai depărtatŭ
 Iconișă 'mî amŭ uitatŭ.

Eŭ avémŭ o nălucire
 Ce adesea 'mî arêta
 O eternă fericire,
 Și acêsta mă 'ncânta ;
 Dar de cândŭ te-ai depărtatŭ
 Nălucirea a sburatŭ.

Veselia rișetóre
 Mă purta adesea ori,
 Precum aure ușóre
 Pórtă fluturulŭ prin flori ;
 Dar de cândŭ te-ai depărtatŭ
 Alŭ meŭ sufletŭ s'a 'ntristatŭ.

Nu mai amă nimic în lume
A dori séu a spera!
Mergă dar și ală meu nume
In mormântă, a reposita;
Căci de cândă te-ai depărtatū
Ce mai e de așteptatū?

1865.

GĂTE-VA STROFE TRISTE.

Ferice! ferice! d'acelū care móre
Pe sînulū femeii ce 'n lume-a iubitū!
Așa fluturelulū, lipitū de o flóre,
Pestrițele-i aripī întinde la sóre
Și astū-felū se stinge voiosū, liniștitū!

Eū însē de sórtă mă vedū cu putere
Impinsū către loculū in care nu ești,
Sē staū fără tine, ascunsū in tăcere,
Sē portū, și și nópte, o crudă durere
In sufletu'mī unde tu încă trăești!

Și tristū e, iubit'o, sē veđi de odată
Din douē ființe ce multū s'aū iubitū,
Cum una din ele la cei-l'altă cată
Cu sufletulū rece, sprinciana 'ncruntată,
Ca ziua la nópte, cândū e spre sfișitū.

Ferice! ferice! d'acelū care móre
Pe sînulū femeii ce 'n lume-a iubitū!
Așa fluturelulū, lipitū de o flóre,
Pestrițele-i aripī întinde la sóre
Și ast-felū se stinge voiosū, liniștitū!

LA RHIN.

O! Dulce Rhin,
Fluviu divină,
Cându mă găsecu pe tine
Eă credă că suntă
P'ună altă pământă,
În alte sferi streine!

Tu esti frumosă
Și maestosă
Ca ună monarchă putinte,
Ce 'n drumulă seă
Merge mereă
Nainte, totă nainte!

Nici nalte stânci,
Nici văi adânci,
Nimicū nu te oprește;
Nu vrei se știi
De vijeliă,
De trăsnetă ce lucește.

Din *Ehrenfels*
La *Drachenfels*,
Pe malurile tele,
Se vëdũ prin nori
De trecători
Miã turnuri de castele !

Ele șoptescũ
Și povestescũ
Legende minunate,
Ce-a deșea ori
Îți dã fiori
Prin cõpse și prin spate.

Pe malu-ți ai
Unũ dulce Rai,
Grãdini cu fiori divine,
Cari lucescũ
Și 'mpodobescũ
Frumõșele-ți coline !

Pentru cântatũ
Și adoratũ
Ai fete rumeõre,
Cu përu undosũ
Lësatu în josũ
Ce fluturã la sõre.

Pentru poetũ
Ai unũ buchetũ
De vise amcrõșe.

Pentru cristalū
 Pe alū teū malū
 Aī vinurī deliciose.

Pe luciulū teū
 Auḑū mereū
 O tainică cântare
 Ce inspira
 Și esalta
 Pe Bethowen celū mare.

Unde privescū
 Nu întêlnescū
 De câtū mărirī trecute,
 Ce 'n umbra lorū
 Gândescū cu dorū
 La ḑilele perdute.

P'aci *Cesarū*
 În alū seū carū
 Trecu plinū de mândriă
 Biruitorū,
 Triumfătorū
 Întorsū din bătăliă.

Aci a statū
 Unū împëratū
 Numitū *Carolū celū Mare*,
 Ce comanda
 Și guverna
 Popóre da 'ncălare!

Ună cavalerü
Cu za de ferü
Ađi nu se mai zărește,
Că 'n locü de za
Și spada sa
Sciința predomineste.

O! Dulce Rhin,
Fluviü divinü,
Cu unde cristaline,
Eternü așü vrea
A te vedea
Și a pluti pe tine.

1867, Bonn.

D-rei LUIGIA DE FANTI.
(CANTATRICE)

Cântă păstorulă doina de jale
Și păserica în crîngă stufosă,
Cântă pîriulă în a sea cale,
Dar ală teă cântecă e mai frumosă.

Cântă natura imne plăcute,
Ângeri 'n ceruri cântă voiosă,
Cântă în aeră voci nevedute,
Dar ală teă cântecă e mai frumosă.

De unde óre? Din ceră, din sóre
Aí răpitu vocea fermecátore?
Séu vre o dîná te-a legănată...

Și lêngă légănă cântări duióse,
Cântări plăcute, armonióse,
Să te învețe, ea 'ți-a cântatú?

1864, Iassi.

CE E MAI FRUMOSŪ CA ALBULŪ?

Dusŭ pe braciele gîndirii,
Eŭ şedemŭ p'o taburea
La picióarele Elvirii,
Sorbindŭ cupa fericirii
Ce cu dragŭ imi întindea.

Cu o mână 'ntr'ale mele,
Érŭ cu alta 'mî neteşea
Ale pèrului inele,
Desfăcîndŭ multe din ele,
Şi, glumindŭ, ea imi şicea :

— Veşî tu stéoa sórtei mele,
Pèru'şî merge spre albitŭ?
Veşî cumŭ creşte floricele
Printre negre firicele?
Nu mai poşî sè fi iubitŭ!

— Dar nu sciŭ, a mea regină,
Că totŭ este schimbătorŭ?
Astă-şî treci viaţa lină,

Cândü plóia e cu sóre, câmpia ofilește
În locü s'o înverdescă, viață se-î redea!

Să suferimü în pace o! flóre ofilită,
Să nu ne despărțimü;
Căci amânduoi, în lume, avurămü o ursită:
Cochetei jucărie o oră se servimü!

1866.

ÎN CE STA VIAȚA

(Dupe Victor Hugo)

Cândü séra legănată
Tu cânti pe braciulü meü,
Gândirea mea curată
Îngână cântulü teü.
Cântarea ta duiósă
În sufletü m'a mișcatü,
Cântă a mea frumósă
Ah! cântă ne'ncetatü.

Cândü riđi, pe a ta gură
Amorulü e voiosü;
Ca sórele 'n nătură
Ți e chipulü de frumosü!
Ah! risulü ne arată
Unü sufletü liniștitü!
Cu buza-ți parfumată
Riđi, riđi neconținütü.

Cândü tu dormi despletită
Pe albu'ți pufușorü,
Sufletulü teü recită
Cuviute de amorü.

Ca unda cea spumósă
Vedü sinu-ți desvelitü;
Ah! dormi a mea frumósă.
Dormi, dormi necontenitü.

Sufletulü meü s'avêată
Cândü dici că mă iubessi!
În cerurî par'că cântă
Puterile ceresci.
Privirea ta-î focósă
Ca cerulü înstelatü;
Iubește-a mea frumósă,
Iubește ne'ncetatü.

Scii în ce stă viața
Blindü ângerü de amorü?
Scii în ce stă dulciața
La omulü simțitorü?
A ride de durere,
Femeiă a iubi,
A sörbe din plăcere,
A bea și a dormi.
1866.

PE ALBUMULŪ

D-rei C. G.***

(în etate de unŭ anŭ)

Cândŭ ŝei-spre-dece rose, abia îmbobocite,
Pe fruntea ta senină, cununa vorŭ forma;
Cândŭ visulŭ teŭ va nasce dulci vise fericite,
Și'n juru'ți flutureii în cârduri vorŭ sbura;

Luândŭ atunci albumulŭ, deschidelŭ și citește
Acele versurile, ce 'ntr'ênsulŭ amŭ trecutŭ,
Și 'ntrébă: — unde este?... și daca mai trăiește
Acela ce'n pruncia cu dragŭ 'ți le-a făcutŭ!

1864, Iasi.

PE LACŪ.

Vin' o scumpă Elviro, vin' o 'n bracie la mine,
Căci buza mea așteptă s'atingă pe a ta;
Sufletul meu palpită, gîndindu-se la tine,
Tremură, se agită,
Ca para unei flacări de zefiri necăjită;
Vin' o până nu sbóră către sorgintea sa!

Vîntulă suflă a lene, și barca mea plutește
Pe unda azuriă a lacului curatū.
Aci totulă suride, aci totulă iubește:
Spațiulă alū seū sóre,
Zefirulă a sa undă, fluturulă a sa flóre;
Numai eū m'aflu singurū, streinū și întristatū!

Vin' o, vin' o mai iute, Elvira mea iubită!
Aci nu mai se află Edenulă pămîntescū!
Vomū trece, împreună, viața fericită
Pe unda azuriă;
Tu îmi vei da sêruturī, eū îți voiū cânta țiă
Cîntece de acelea ce'n sufletū se găsescū!

Întinși iu barca nóstră, pe brațe'mi legănată,
Ve'i pune a ta frunte pe sînu'mi ardătoru ;
Érū ea, plutindū pe luciū, lipsită de lopată,
    Cu totul părăsită
V'a merge unde'i place.. . Ș'atunci va fi oprită
Cândū va sbura în ceruri alū nostru sântū amorū.

1866, Laculū de Como.

O CONSOLARE.

Eü imi așintescü privirea către loculü unde-o dată
Am vëđut chipul teü dulce, unde 'ntëiü te-am întilnitü,
Și d'aci imi iaü puterea, ce de multü m'a părăsitü,
Ca se mai potü duce încă astă viață svënturată!

Căci amorulü teü in mine ș'astă-đi încă viățuește;
Ca o flacără eternă arde sufletu'mi sdrobitü.
De și nu ești lêngă mine, de și noi ne-am despărțitü,
Dar elü e fără de mörte, și din đi in đi totü crește!

O 'ndoială insë vine alü meü sufletü se'nveléscă
Și mă 'ntrebü, cu ochi'n lacremi și cu sinu'mi ardëtorü:
—Cum aceste membre slabe, cum astü lutü viățuitorü,
De spiritulü lorü departe pöte încă se trăéscă?

Dar amoralü imi răspunde, cu divina sa zîmbire:
— Nu 'ți aduci öre aminte, copile descuragiatü,
Că acesta'ı privilegiulü amantului liberatü
De ceea ce se numește o pămëntéscă iubire?

1866.

LA O TURTURICA.

Dulce turturică
Ce stai singurică
Tristă totu privindă?
Nu cum-va ca miă
Juna ta sociă
Ai vëdută periudă?

Eū iubēmū o flóre
Dulce, rëpitóre,
Dintr'unū plaiū cerescū;
Pasëre ce sbóră,
Mândră căprióră,
Ângerū pămêntescū!

Dar cei ce vorū rele
Fericiriī mele
Flórea 'mī aū rëpitū;
Mândra căprióră,
Pasërea ce sbóră
N'amū mai întilnitū!

D'atunci o 'ntristare
Mă apasă tare
Și suferu, 'mă e greu;
Linele isvóre,
Flori și dumbrăvióre
Îmi facu multu mai reu.

Nu mai simțu în mine
Nici unu felu de bine,
Tóte 'mă parú mormêntú;
Cupa cu veninulú,
Lacrema, suspinulú
Partea mea ađi suntú!

Nu cum va și țiă
La a ta sociă
Vre unu vênătorú
A 'ntinsú lațuri rele
Și s'a prinsú în ele
Dulcele-ți amorú?

Dragă păsërică,
Scumpă turturică,
Așa de va fi,
Totú aceia-și sórtă
P'amânduoi ne pórtă
Până vomú muri:

Tu lêngă coline
Isvórele line
Sě turburî trecëndü;
Eü prin dumbrăvióre
Ne vëđutü de sóre
Sě trăescü plingëndü!

SONETU

DOMNEI MATILDA PASCALY

CU OCASIUNEA BENEFICIULUI SEU.

Cândü *Maly Cronibacy*, acea artistă mare,
In *Dama cu Camelii*, ca dânsa se stingea,
Pe scena artei nôstre o alta apărea
Mai fragetă, mai jună: *Matildo salutare!*

D'atuncea arta nôstră avu nouă schimbare;
Unü noû generü mai veselü prin tine renăscea;
O musă mai artistă cununa'ți împletea,
Ca să te facă astă-đi a fi așa de mare!

In *Dama cu Camelii*, bolnavă, ofticósă,
Ofelia nebună, copila amorósă,
Tu ne-ai făcutü cu tine să plîngemü, să oftămü;

Și érá în *Dalila*, cocheta rafinată,
Ce pentru reulü lumei de cerü a fostü creată,
Tu ne-ai făcutü să plîngemü și să o blestemămü.

1867, Marte 26.

CE MAI DOREȘTI?

Cândü ai cosițe negre, buclate,
Sînu d'alabastru, ochi ângerești,
Gene, sprîncene catifelate,
Iubit'o, spune-mî, ce mai dorești?

Cândü ești frumósă ca o regină
Și cu privirea pe toți uimești;
Cândü totü în lume ți se închină,
Iubit'o, spune-mî, ce mai dorești?

Cândü între rose și vioarele
Ca crinulü mândru tu strălucești;
Cândü ești iubita inimii mele,
Iubit'o, spune-mî, ce mai dorești?

Cândü a ta frunte nu e 'ncrețită
De supărare, de grijî lumești;
Cândü la plăcere totulü te 'nviță,
Iubit'o, spune-mî, ce mai dorești?

G Î N D U L Ū.

De cu nópte până'n ziua și din ziua până'n nópte,
Dulce ângerŭ de iubire, eŭ la tine mă gândescŭ;
Căci a mării liniștire, ale nopții blânde șópte,
Auroră, zefirŭ, paseri despre tine imi vorbescŭ!

Cândŭ gondola mea cu mine, ca o lebadă cernită,
Pe lagune linŭ plutește și la *Lido* mă oprescŭ,
Vedendŭ malulŭ mării verde, vedendŭ facia'ŭ liniștită,
Simțŭ o mare întristare; căci la tine mă gîndescŭ!

În capela sant Giovanni, cândŭ mă ducŭ plin de iubire,
Și cu liniștea în sufletŭ la Madona eŭ privescŭ
Cum împarte la coróne 1) de flori dulci de nemurire,
A mea inimă palpită; căci la tine mă gîndescŭ!

Cândŭ alŭ dilii mândru rege își aruncă-a sa privire
Peste lumea adormită, atunci tóte strălucescŭ
Și în insulă, și 'n mare, numai sufletulŭ în mine
Este tristŭ ca négra nópte; căci la tine mă gîndescŭ

1) Veđi Nota c la fine.

Cândü strëbatü canalulü mare, și a lene resemate
Frumuseți venețiane în balcone eü zărescü,
Îlü strëbatü în nepăsare, ș'a mea ânimă nu bate
La focósa lorü privire; căci la tine mă gîndescü!

Cândü Diana 'și scaldă facia, ca o flacăre în mare
Și pe cerulü fără mărgini stelele în corü lucescü,
Auđindü frémätulü frunzei, a pescarilorü cântare,
Al meü suflet cântândü plînge; căci la tine mă gîndescü!

1866, Veneția.

DOMNIȘOREI * *

E frumosă mărețulu sóre, căci, cu falnica-î privire,
Încăldește firmamentul și îl face roditor;
Însă tu ești mai frumoasă, căci cu dulcea ta zimbire
Faci în suflete să crească flórea sântului amorü.

E frumoasă steaoa nopții cândü pe ceruri se ivește
Și arătă calea dreptă la sârmanulü rătăcitü.
Însă tu ești mai frumoasă, căci privirea-ți ne oprește,
În locü să ne-aréte calea către care amü pornitü

Suntü frumoși ângeri 'n ceruri, cu divina lorü privire;
Dar sunt blondi, și a fi ast-felü este lucru prea comunü;
Tu însă ești mai frumoasă, ai mai multă strălucire
De câtü ori și care ângereü, căci tu ești unü ângereü brun.

Dumnedeü ce locuește în a acerului splendóre
Este plinü de bunătate, este dulce, este sântü;
Însă și tu ești ca dênsulü, căci — frumoasă muritóre! —
Ești imagina-î fidelă între ómenü pe pământü.

1867, Decembre.

HAIDUCULŪ.

Copiliță bălăiără
Lasă, dragă-a ta căsciără,
Căci o veți că-i dărămată
Și de vântu amenințată ;
Vin' colea în umbra dēsă,
Ca se fi a mea mirēsă,
Și mă jurū sē te iubescū
Ca p'unū heruvimū cerescū !

De ș'amū peșteră adâncă
Lângă munte, subt o stâncă,
Unū frate îngrozitorū
Ce-ți ia paserea din sborū,
Și unū calū de călăriă
Ce se lasă numai miă,
Cu-a sea cômă retezată
Și cu nara spintecată,
Murgū frumosū, și bréz în frunte,
Ce pe déluri și pe munte
Sbórá ca unū vântū turbatū
În vędūdhuri legănatū,
Și în cale-i de 'ntilnește

Orî ce fiară, o striveşte ;
De ş'amū nume de haïducū,
Dar suntū singurū ca unū cucū!

Vin'o dragă fetişoră,
Lasă 'ncolo-a ta căscióră!
De ai inimă în tine
Vin'o, vin'o dupe mine :
Să te 'nvěţū o vênătóre
Ce nu se face la sóre,
Ci în umbra 'ntunecósă,
In pădurea cea stufósă.
Câini se urle pe movilă,
Tu să dai fără de milă
In streinulū trădătorū
Ce-a trădatū alū teū amorū!

FATA ȘI BĂIATULU.

— Fată cu lungi gene
Și negre sprîncene
Ce treci visetóre,
Dă-mi mândra ta flóre
Ce ascunde 'n ea
Inimióra ta.

— Tinere băiete,
Cu aure plete,
Nu-ți daü a mea flóre
Că-i a mea onóre
Și păstrează 'n ea
Inimióra mea.

— Îți daü nestemate,
Aurü și palate,
Cunună din sóre
Pentru a ta flóre
Ce ascunde 'n ea
Inimióra ta.

— Nu! Tine-ți palate,
Aurü, nestemate!
D'ai fi mândrulü sóre,
Nu-ți daü a mea flóre
Ce ascunde 'n ea
Inimióra mea!

1664, Iassi.

UNŪ SUSPINŪ AMARŪ.

Viermele lipitū d'o flóre,
Sucu'i suge, flórea móre
Până încă n'a 'nfloritū.
Aşa tu, négră finţã,
Fãr'amorū, fãrã credinţã
D'alū meū sufletū te-ai lipitū;

Şi din noptile'mi senine,
De amorū, de viaţã pline,
Pe care 'n zadarū le chiãmū,
'Mi-ai fãcutū nopti neguróse,
'Mi-ai datū plãceri veninóse...
O!... dar totū nu te blestemū!

Cãci, de şi 'mi-ai storsū viaţa,
'Mi-ai stinsū foculū, 'mi-ai datū ghiaţa,
'Mi-ai fãcutū nefericitū;
Însã eū totū ţiū la tine,
Cãci din visele'mi senine
Prin tine 'mi-amū implinitū!

1867.

UNEI JUNE FETE.

— Jună frumusețe, dulce, răpitore —
Dicea Pitagora unei fetișore
Ce aduna rose lângă un băușchet —
Întreba albina cea laborioasă
Dacă flórea albă și primăvărósă
Servă totú-déuna numai la buchetú ?

Și eú îți dicú țiă, dîna frumuseții
Pe a cărei frunte florile juneții
Ș'ale inocenții se 'ntrecú a luci :
— Întrebă amorulú dacă ești născută
A culege numai rosa cea plăcută ;
A cânta, a ríde ș'a te 'mpodobi ?

1867.

MALVINA.

Bram
Trieste

Cu ivirea aurorii
O fetiță cobora
Despre *Corso dei Tintori*
Și spre *Arno* 'nainta;

Astă fată-era Malvina,
Flórea nobilei cetăți;
Lumea o numea regina
Tinerilor frumuseți;

Căci avea sînulă ca crinulă,
Cu miă vine albăstrii,
Ochișorii ca seninulă
Plini de flacări dulci și vii;

Avea buze rumeóre
Ce steteaă neîncetată
Desfăcute ca o flóre,
Așteptândă ună sărutată.

Sufetu-î plin de lumină
Strélucea pe chipulă seî.

Ca o flacăre divină
Peste chipul unui deü.

Përulü seü, lucindü la sóre,
Cândü pe gätü-i flutura,
Cu o salce plingëtóre
Copilița semëna.

Cum la Arno ea sosește
Se aședă p'alü seü malü,
Piciorușele 'și golește
Și le lasă în cristalü :

Undele strălucitóre
Cu nesațiü le primescü ;
Simtü plăceri îmbëtëtóre
Cândü de ele se oprescü :

Aci caută indiscrete,
Cu unü ochiü pătrundëtorü,
Sinulü albü alü junei fete
Ce palpită 'necetișorü ;

Aci, érü tremurätóre,
Își coborü privirea 'n josü,
O oprescü spre țifișóre,
Loculü celü mai voluptosü !

Pe cândü copila se oglindește
În rifulü linü,

Ună june trece și se oprește
Din a sea cale. E ună streină.

— Copilă dulce, streinu-î dice
Surișătoră,

„De câtă ună rege e mai ferice

„Unda ce udă ală teă picioră!

„Eă așă da pacea și veselia

„Pentru privită;

„Mă așă da viața și vecinicia

„Număi de tine se tiă iubită.

— Cată-ți de cale, june streine,

„Nu te opri,

Fata-î răspunde; căci de la mine

„Nu poți nimica a dobîndi!

„Și mama, care-î fără cruțare,

„Dac'arū afla

„Că staă de vorbă cu oră și care,

„Fără de milă m'arū alunga!

„Așa, dar, dute, june streine,

„Nu te opri;

„Veđi-ți de cale; căci voiă mai bine

„S'ascultă pe mama pân'oiă muri.

— De voești, Nină viățuitóre,

„Inelulă meă,

„Ți'lă daă, jurându-ți pe ceră, pe sôre,
„Aci, în facea lui Dumneđeă,

„Că mâine 'n diuă *Santa Maria*
„Va aduna

„Lume mulțime, și cununia

„Iubitei mele va celebra.

— A-ți fi sociă, june streine,

„Eă așă voi ;

„Nu suntă stăpână, însă, pe mine ;

„Trebue mama a consimți ;

„Și știă prea bine că nu voește ;

„Căci amă juratū

„Micului Petre, ce mă iubește,

„Că 'n astă lume se'lă amă bărbatū.

„Dute, dar, dute, june streine,

„Nu te opri ;

„Veđi-ți de cale ; căci voiă mai bine

„S'ascultă pe mama pân'oiă muri.....

— Ce felū ? Acela ce te iubește

„Ca pe ună deă,

„Crudo ! ună palpită nu intilnește

„În ală teă sufletū, în pieptulū teă ?”

Copila fuse înduioșată

La ruga sa ;

Către-a sa mumă alergă îndată
Ca se o róge voiã a-î da.

Cădu 'n genuche, dulcea copilă,
Lacremi vărsă;
Dar a sa mumă fu fără milă;
Ne 'nduplecată se arătă!

— Micului Petre a ta iubire
„Tu ai juratü;
Mumă-sa-î ñise. Nenorocire
„E mostenire la apostatü.“

Atunci cu dënsulü, dulcea copilă,
Tăinicü fugi;
Dar mai pe urmă, fără de milă,
Streinulü june o părăsi.

D'atunci, sărmana, nenorocită
A devenitü;
Căci a sea minte este clintită;
De întristare a 'nebunitü!

Fuge pe câmpuri și prin padure
Neîncetatü;
Căci vai! în sînulü celei sperjure
Necunoscînța s'aü aședatü!

Cu facia pală, buza uscată,
Përulü sbîrlitü,

Ride și plînge totu de o dată ;
Căci ea aude necontenitū :

— Micului Petre a ta iubire

„Tu a-î juratū.....

„Ține-o copilă. Nenorocire

„E moștenire la apostatū!“ 1)

1867, Florența.

---

1) Vezi Nota d la fine.

UNEI FEMEI

CĂRIA 'I AMŪ TRIMISŪ UNŪ BUCHETŪ DE FLORI.

La femeia simțitoare,
La unŷ sufletŷ de poetŷ,
Primulŷ darŷ fiindŷ o flŷre,
Îți trimitŷ acestŷ buchetŷ;

E compusŷ de flori plăcute,
Cu profumŷ îmbetătorŷ;
Ele vin' sŷ te salute,
Căci tu ești regina lorŷ.

1867.

CAPRICIOASA.

DEDICATĂ D-NEI * *

Mă 'ntrebî adesea. c'o voce lină,
Alū meū iubitū,
Dacă amorulū ce mă domină
Va trăi 'n mine neconținutū!

Îți spuiū ș'acuma cu 'ncredințare
C'amanta ta,
Ce totū-déuna e în schimbare,
Neschimbătore o vei afla:

Ađi te chemū încă, alū meū iubite,
„*Ângerulū meū*;
Măine că póte te voiū trimite
Se-ți cați de cale cu Dumneđeū!

Cum diminęta se schimbă norulū
Purtatē de vęntū,
În totū momentulū eū schimbū amorulū,
Eū schimbū dorința p'acestū pămęntū.

Ca unda care crește, cobóra
Iute, ușorū,

Séu ca albina, ce mereu sbórá
Din flóre 'n flóre, sborů la amorů!

Până ce'mi place, până 'mi convine
Eű catű mereű
Buzele tale, trăescű în tine,
Mě simtű ferice cu-amorulű teű!

Cândű însě foculű inimii mele
S'o 'mputina,
Pe alte sînuri mai tinerele,
Mai infocate, eű voiű sbura.

Astű-felű în lume totű în schimbare
Eű voiű trăi;
Astă-dî pe tine, mâine pe ori care,
Blondinű séu ócheșű, eű voiű iubi!

Cum diminéța se schimbă norulű
Purtatű de vêtű,
În totű momentulű eű schimbű amorulű,
Eű schimbű dorința p'acestű pămêntű.

1867, Veneția.

SONETŪ

LACULUI LUCERNO.

Pentru ce, plutindŭ pe tine, lacŭ cu unda cristalină,
Către *Rigi, Hohle Gasse*, către malu-ți înverditŭ,
Alŭ meŭ sufletŭ se coprinde de respectŭ și de lumină,
Se înalță către ceruri și se întorce mulțumitŭ ?

Pentru c'aci, la totŭ pasulŭ, întâlnescŭ câte-o ruină
Ce arătă tiraniei că dintr'ênsa aŭ eșitŭ
Muritorŭ ce o bravéză, libertății se închină :
Ea le este deitate, alŭ lorŭ cultŭ fără sfîrșitŭ !

Êtă loculŭ unde *Gesler*, îngâmfatŭ d'a sa mărire,
Impunea la o mulțime rușinosă umilire :
La o vechiă pălăriă cu respectŭ a se 'nchina !

Êtă și stâncă tăcută de unde, liberatorulŭ
Elveției sub-jugate, dete bărcei cu piciorulŭ.
Omori hidra vieneză, liberîndu-și țera sa ! ¹⁾

1866, Gersau.

O INVOCARE

LA * * *

Tu care cu-ală teă sufletă, prin dulcea ta privire,
Aprinđi în inimă june scînteia de iubire,
Și care, ca ună ângeră, voiósă 'n a ta cale
Stingă miă de suferințe cu aripile tale!

Tu care mângâi cerulă, cu fruntea-ți ne'ncrețită,
Lăsëndă în a ta cale iubire nesfîrșită,
Și care, c'o zimbire, din buza ta cea dulce,
Faci nóptea ăi cu sóre și cerulă se străluce!

Cobóra, ah! cobóra, din marea ta splendóre,
În inina mea jună cerésca ta favóre,
Se potă sorbi în pace, cu sufletu-mă ardinte,
Misterulă ce te face atêta de putinte!

1867.

DOAMNEI M. ROSETTI.

LA MÔRTEA FIULUI SEÛ „FLORICELÛ”.

Si bien qu'un jour, ô deuil!
Irreparable perte!
Le doux être s'en est allé. . .

Victor Hugo.

Ah! cândü alü teü fiü dulce e gata de pornire
În alte lumi mai bune, în cerulü lucitorü;
Acolo unde este eternă fericire,
Viață fără mörte, amorü neperitorü;

Acolo unde totulü e numai veseliă,
Căci ângerii se jôcă ca fluturi prin grădini;
Acolo unde tôte lucescü ca o făcliă,
Și sufletele nôstre trăescü printre lumini;

Acolo cândü se duce, pătrunsü de mulțumire,
Se vedă heruvimiü, pe bunulü Dumneđeü
Ședëndü în tronu-ï falnicü c'unü zîmbetü de iubire,
De ce suspini tu ôre? De ce tu plîngi mereü?

Să plîngemū condamnatulū de legile divine
 Ce-și duce, își tēraște viața pe pămēntū,
 Ca vecinică povară, unū secolū și n:ai bine,
 Cātandū alū seū repaosū în recele mormēntū!

Dar elū, ce-a fostū aicea o rață lucitóre,
 Ce a lucitū o oră și 'ndatā a peritū,
 S'a dusū l'a sea sorginte, s'a dusū la alū seū sóre
 Ce n'are nici o datā eclipse seū sfințitū!

Și nu-i diceai cāndū ângerū, cāndū pasere, cāndū *flóre*,
 Cāndū tu sciai că ângeri aici nu potū trăi;
 Că paserea închisā în coliviā móre;
 Că flórea nu trāește aci de cātū o ți?

Dicēi, sārmanā mamā! Și cāndū iubeai mai tare;
 Cāndū sērutai pe ângerū și dulce 'lū desmerdaî;
 Cāndū ascultai în tainā a paserei cāntare
 Și cāndū profumulū rosei cu sete 'lū respirai;

D'o datā, ângerelulū, cu aripa sea linā,
 Cu ochii ca azurulū, cu pērulū lucitorū,
 Sburā, își luā calea spre patria-i divinā,
 Se duse se 'mulțescā alū ângerilorū corū;

Și flórea supăratā de viscolile rele
 Se duse se orneze cereștele grādinī,
 Sē crēcā, se străluce voiósā printre stele;
 Sē hā sērutatā de fluturiī divinī;

Érű paserea plăpândă, voiósa cântătóre,
S'a dusű se se desfete, se cânte ne'ncetatű;
Se sbóre tótă ȓiua din arbore în flóre,
Din flóre la isvorulű de secolű neseCATű!

1867, Martie 12.

UNEI FEMEI

TRIMIȚĚNDU-ȚI PORTRETULȚ MEȚ.

De mai multe ori la tine,
CândȚ privemȚ albumulȚ teȚ.
'Mi ai cerutȚ cu stăruinȚă
Ca se-Ți daȚ portretulȚ meȚ !

Făr'a-Ț cerceta destinulȚ,
EȚ ȚilȚ trimitȚ bucurosȚ :
Dar se știi c'originalulȚ
De copiat e gelosȚ.

1867.

Senă ac?

* **TOTŪ PENTRU MARI.**

Dacă amŭ unŭ sufletŭ plin de infocare,
Faciă totŭ-déuna gata a zîmbi,
Inimă ce bate fară încetare,
E pentru Mari!

Dacă amŭ în pieptu-mi facla poesiei;
Dacă totŭ déuna ea mă va 'ncălđi;
Dacă cântŭ adesea imnulŭ veseliei,
E pentru Mari!

Dacă voiŭ seninulŭ pe cerŭ se domnescă,
Paserea se cânte, câmpulŭ a 'nflori,
Zefirulŭ se sufle, luna sŭ lucescă,
E pentru Mari.

Dacă voiă mărire în acéstă lume,
Virtutea în mine eternŭ a domni;
Dacă dorescŭ aurŭ, gloriă și nume,
E pentru Mari!

1865.

LACULUI LEMAN

(GENEVEI)

Să te cântă!... étă dorința... étă cea dintâi gîndire
Ce d'o dată, ca unŭ fulgerŭ, a coprinsŭ sufletulŭ meŭ
Cîndŭ m'am imbarcatŭ și vasulŭ ș'a luatŭ a sa plutire
Spre *Veveŭ*, spre *Villaneuva*, străbătîndŭ luciulŭ teŭ!

Să te cântă!... o! ce ideia! ce nebună cutezare!
Cînd ai fost cântat de *Stael*, de *Rousseau* și de *Gibon*!
Să te cânt! cînd altă dată te-a sîntitŭ cu-a lor cântare
Două geniuri mărețe ca *Voltaire* și ca *Byron*!

Lasă-mă să respirŭ numai adierea cea ușoră
A zefirului ce sboră peste undele-ți d'azurŭ!
Lasă-mă se atmirŭ numai raiulŭ care te 'mpresoră,
Munții albi încă de neŭă ce-ți facŭ gardă împrejurŭ!

Pe câmpia înflorită, într'unŭ stufŭ de lăcrămiore,
Unde cântă filomela și își spune jalea sea,
O sfîosă păsărica, o sărmană călătoră
Nu pôte cânta ca dînsa, dar pôte simți ca ea!

1867, Chillon.

UNEI JUNE FETE

CARE 'MÎ A CERUTŪ VERSURÎ.

Tu 'mî ai ȃisŭ adesea ore,
Frumuseȃe răpitore
Și cu sufletŭ dulce, sântŭ.
C'ai voi se-ȃi facŭ și ȃiă
O frumósă poesiă;
Ai voi ca se te cântŭ.

Eŭ dorescŭ cu stăruinȃ
Se 'mplinescŭ a ta dorinȃ;
Dar mă temŭ că n'oiŭ putea
Să o facŭ așa frumósă
Și așa de graciósă
Să te poți cunósce 'n ea !

1867.

DESPĂRTIREA

LA * * *

Le souvenir part avec moi :
Je l'emporterai, ma petite,
Bien loin, bien vite,
Toujours à toi.

Alfred de Musset.

Ah! mă ducă, mă ducă departe;
Dar'arū, însă, Dumnezeu
P'acei cari ne desparte
Se-î ajungă chinulū meū

Inima mea se 'nfióră
Cândū m'apropiū de pornitū !
Vaī! acei ce te 'nconjóră
Nici o dată n'aū iubitū!

Căci d'arū fi iubitū vr'o dată
Arū simți în sinulū lorū
O mustrare ne'mpăcată
Cândū sfăramă unū amorū.

Ah! mă ducă, mă ducă departe;
 Dar'arū, însă, Dumneđeū
 P'acei cari ne desparte
 Sē-ī ajungă chinulū meū.

Dacă sórta mă proscriă
 Ca să plecū, iubita mea,
 Voiū pleca, și cine știă
 Dacă te-oiū mai revedea:

Marea este furtunósă;
 Trăsnetulū plană prin nori;
 Stânca e periculósă;
 Șarpele s'ascunde 'n flori!

Ah! mă ducă, mă ducă departe;
 Dar'arū, însă, Dumneđeū
 P'acei cari ne desparte
 Se-ī ajungă chinulū meū.

Te-amū iubitū cu frenesiă,
 Ș'acumū te iubescū mai multū;
 Sórta, însă, cândū prescriă
 Ca se plecū, eū o ascultū;

Dar plecândū de lêngă tine
 Eū îți lasū sufletulū meū,
 Și în locu-ī iaū cu mine,
 Suvenire, chiulū teū.

Ah! mă ducă, mă ducă departe ;
Dar'arū, însă, Dumneșeu
P'acei cari ne desparte
Să-i ajungă chinulū meu.

1868.

SONETŪ

D-rei ANGELICA MORO

PRIMA-DONĂ ASOLUTĂ.

De unde-ai luatŭ óre, copilă-a armoniei,
Acele dulci accente cu care ne răpești?
Din sóre séu din aerŭ? Din templulŭ poesiei?
Din regiuni umane? Din sferile cerești?

Sublimă cântătoare! Pe scena Romăniei
Tu, prin a ta cântare, cu cerulŭ ne unești,
Cândŭ porți subt géna-ți blondă plînsulŭ *Iphigeniei*,
Veselia *Ninonei*, priviri dumnezești!

Ca regele naturei, ce sórbe dupe flóre,
Cu buza-î înfocată, a noptilorŭ plînsóre,
Așa tu sorbi unŭ cântecŭ, în inspirarea ta.

Cântă *Rosino*, *Lindo*, copilă adorată,
Pe córda lirei tale, de deî împrumutată,
Cântă, și noi eterne coróne îți vom da!

1867, Decembre 30.

AMICULUI MEÛ E. PERSESCU.

Suntü florï ce crescü obscure pe crésta unui munte:
Dar chiar d'aci profumulü împarte tuturilor;
Pãmêntulü l'este légănü, éru nobila lorü frunte
Se 'nalță către ceruri, l'alü nostru creatorü.

Așa și tu, amice, retrasü p'aste coline,
Nu vrei să știï de lume, de Domni și Împërați:
În sufletulü teü, însë, a-i înțelesü prea bine
Morala creștinéscă: *Iubiți și ajutați.*

Ce fapte suntü în lume mai mari și mai frumóse,
De câtü a 'ntinde mâna la omulü suferindü?
De câtü a da o parte din miclele-ți folóse?
A îndulci durerea, credința întărandü?

De ce nu te imită întrégă omenirea?
De ce nu ești modelulü la ómenii bogati:
Prin fapte c'ale tale se-și facă fericirea
Și, cândü va sosi mórtea, se móră împăcați?

Suntü însë potrivite și faptele-ți, și nume
Cu sceptica-ți devisă ce stă pe ușe-afar':

„Nimicŭ, nimicŭ sunt tóte cândŭ mórtea e în lume?¹⁾
Ce? cređi tu că morméntulŭ e ultimulŭ otarŭ?

Și dacă 'nchide 'n sine și bunŭ și reŭ morméntulŭ,
De ce vorbimŭ de *Moisi*, de *Crist* și de *Socratiŭ*?
Arŭ sta toți împreună: mișelulŭ și cu sântulŭ,
Și n'am sci să alegemŭ pe bunŭ din sceleratŭ.

O! nu! în astă lume *Virtutea* 'n veci nu móre;
Ea sbórá peste secolí, cununa sea purtândŭ;
Strebate viitorulŭ și calcă sub picióre
Și vițiŭ, și eresulŭ, lumina propagândŭ.

Urmédă, dar, amice, pe calea-ți insemnată:
Resplata te așteptă, lucindŭ în viitorŭ!
Suntŭ secolí, e vecia o faptă laudată,
Și mai cu sémă fapta cândŭ e pentru poporŭ.

1862, Augustŭ 10, Bísca.

1) Veđi Nota f la fine.

PARTEA II.

POESII POLITICE.

ODA

LA TRANSILVANIA

DEDICATĂ D-LUI R. P. 1)

Despotismul, ca durerea, se întinde preste tine,
Țera lui Petru Maior! —
Și tu ce faci? Abătută verși lacrimi, scoți suspine;
Întinzi braciile la lume și ceri numai ajutor.

Când un rău devine mare nu-ți destul numai a plînge,
Nu-ți destul a ne jeli;
Trebuește bărbăția, trebuie să curgă sânge;
Căci atunci numai în lume libertatea va domni.

Viitorul, aș dîsă unii — ómeni crescuți în sclaviă —
Este al lui Dumnezeu!
Cîndu un popu e eroic, luptă plină de bărbăția
Pentru drepturile sêle, viitorul e al se.

Italia e de faciă, oglindă străvedetóre
Unde trebuie-a privi

1) Veți Nota a la fine.

Națiile subjugate, trunchiatele popóre
Ce voescú *independința*, ce voescú a se *uni*.

Aú fost timpí, pe când unú popolú era prada celui tare;
Aceí timpí aú dispárutú!

Ađi domnește în totú loculú o ideeá sântá, mare:
Unitatea între popolí de unú sânge, d'unú trecutú.

Unire! strigați, dar, astá-đi, vlástari nobile și june!
Se formámú vechiulú stejarú,
Care 'n secolí se resiste la viscole, la furtune;
Căci voi știți *separatismulú* câtú e de reú, de amarú!

Transilvaniá iubitá! tu mai multú de câtú ori care
Ești ca cerbulú inșetatú!
Știi unde este isvorulú? Dincóce, peste otare:
Aci apa este dulce, isvorulú este curatú.

Vin'o! Vin'o!... Libertatea e isvorulú ce-ți lipsește;
Și aci îlú vei afla.

Îți vom da vechiulú teú nume... sora care te iubește
Te așteptá cu plăcere să te pótá 'mbrăcișa.

1867.

LA TIRANI.

«Re superbi, tremate, scendete.....

«Giù dal soglio, crudeli tiranni. 1)

Monti.

De la munte se ridică
Și la mare se oprește
Valulă ce mereu mugește,
Vală ce n'are nici o frică
Nici de stâncele tirane,
Nici de tunulă ce trăsăește,
Nici de arma ce lovește,
Nici de pedice dușmane:
Acestă vală îngrozitoră
Este marele poporă!

Voă ce-ă puneți stăvilare
Și 'lă opriți fără gândire
De a merge cu grăbire
Către bine, către *mare*,
În viață vre o dată
V'ăți temută d'a sea mâniă,

1) Veđi Nota **b** la fine.

De grozava sea urgi^ă,
 D'a sea furiă turbată,
 Cândü de stavili va scăpa
 Ce vă pôte aştepta?

De cândü popolulü e 'n lume,
 Acei cari 'lă facü de plinge
 La mulți le-a bęütü din sânge
 Și mulți tremur' l'alü seü nume.
 Tremurați inimi d'aramă!
 Elü nu rîde, nu glumește!
 Greutăți ce 'lă obosește
 Le aruncă, le sfăramă!
 Singurü numai Dumneđu
 Are locü în pieptulü seü.

Nu vă face-ți jucăria
 Din mulțimea *degroșată*, 1)
 Dupe cum e botezată
 De a vóstră nebuniă!
 Cândü pe leü arma 'lă rănește
 Sbiară, și 'n a sea mâniă
 Bunü și reü pe toți sfâșiă.....
 Vai! nimica nu 'lă oprește,
 Cum voi nu puteți opri
 Trăsnetulü d'a vă lovi!

Nu mai pune-ți stăvilare
 L'a progresului mașină;

1) Veți Nota c la fine.

Nu umblați după lumină
A o pune la păstrare:
Progresul în omenire
De câtă totul e mai tare;
De 'lă închiși cu zid, cu mare,
Elu merge fără oprire,
Și strivește 'n cale: sa
Orî ce stavili va afla.

Popolul pe ți ce vine
De lumină se hrănește;
Vede reul ce 'lă strivește
Și alérgă către bine.
Până cândă a sea sudóre
Pentru voi se isvoréscă
Ca se pótă se hrănéscă
Ale vóstre tērátóre?
Nu mai vrea nici unū mișélú,
Vrea sē se guverne *Elú!*

1862, Marte 15.

LA 11 FEBRUARE.

„Il tirano è caduto — sorgete
„Genti oppresse, natura respira. 1)
Monti.

Precum paserea ce scapă dintr'o lungă închisóre
Cântă'n crîngurî tótă ziua, mulțumindŭ lui Dumnezeu;
Astŭ-felŭ ađi, cândŭ libertatea, încăldește ca unŭ sóre
A stremoșilorŭ țerână, ca să cântŭ voescŭ și eŭ!

Însă nu eroiŭ dîlei, nici pe cei de la putere:
Ei ș'aŭ făcutŭ datoria de români, de patrioți;
Voiŭ se cântŭ ziua cea mare, și de luptă, de veghere—
Unspre-đece Februarie — și mărêță pentru toți!

Căci în nóptea de miseriŭ, de hrăpirŭ, de tiraniă
Subt o formă democrată, subt unŭ vălŭ liberatorŭ,
Ce căduse ca unŭ doliŭ pe sărmana Româniă
Și orbise, înșelase pe poporulŭ cređătorŭ;

Cândŭ tiranulŭ năbușise ori ce sântă aspirare,
Ori ce nobilă simțire, într'unŭ timpŭ de șapte ani,
Sugrumând entuziasmulŭ, simțimentul celŭ mai mare,
Stingëndŭ foculŭ demnității,—faptă demnă de tirani;

1) Veđi Nota d la fine.

Cândü a viciulei escortă, astă turmă desfrânată,
Arogantă cu poporul, tērătore la palatü,
De triumfuri momentane amețită, îmbetată,
Ea credea că țera asta pentru dēnsa s'a creatü!

De odată și frumósă, sântă și de înviere!
Ca o flacăre divină la români te-ai aretatü;
Ai lucitü, și tirania a cădutü fără putere;
Libertatea și'a lūatü sceptrulü și românu-a respiratü.

1866, Februar 11.

ȚEPEȘU VODĂ

DUPE BĂTĂLIA DE LA BRAȘOVŪ.

Câmpulū celū de lupte fumegă de sânge
Și oștirea tótă lângă Downū se strînge.

Vladū plinū de mândriă, dice la ai seī:

— Sē se pue masa, căpitanii mei!“

— Dómne câmpulū este de morți preseratū!

— Ce! Pentru atâta voi v'ați întristatū?

Și de cândū vulturulū tremură pe stâncă

Cândū își vede prada că se bate încă

În ghiarele séle? Voi, niște eroi!

Mē mirū cumū sfiala mai încape 'n voi?

Sē se 'nalțe 'ndată țepi vr'o patru sute!“

O spaîmă grozavă prin toți trece iute.

Țepele s'aduce; spaîma-ī domnitóre!

— Scóteți prisionerii de la închisóre!

Ungurii s'aduce ; elū cată spre ei.

— Umpleți-vē cupa. căpitanii mei!

Cupele se umple, însă cu sfială ;

Țepeșū ia o cupă și în susū se scōlă :

— Pentru mântuirea sufletelorū lorū !

Pe toți îi coprinde unū rece fiorū.

Ungurii în țepe, ca paseri, se batū ;

Érū elū a sea cupă a și deșertatū.

— Asta e cruđime, căpitanii đicū!

— E o lețiune pentru inemicū :

Móră inemiculū ș'orī ce trădătorū,

Numai sē trăiască acestū bravū poporū. "

— Ura ! strigă capii. Ura ! și oștirea !

Sē trăiască Țepeșū, și cu elū mărirea !

Ospatulū celū mare astū-felū s'a sfișitū ;

Apoi Domnulū Țepeșū dormi liniștitū !

1858.

TUDORŪ VLADIMIRESCU

SÉŪ

CORBULŪ ŐI ACVILA. ¹⁾

(LEGENDĂ).

Vine OltulŪ, vine mare,
Vine iute furiosŪ,
Ca poġorulŪ mġniosŪ
CġndŪ se scuturġ de fiare
Ői de lanġulŪ ruŐinosŪ.

MalulŪ bate cu urġiġ
Ői'lŪ mġnġncġ ne'ncetatŪ,
Ca unŪ lupŪ ne sġturatŪ,
SġŪ ca tigrulŪ ġn mġniġ
CġndŪ apucġ vr'unŪ vġnatŪ.

Dar de ce vine-aŐa mare?
De ce vulturi 'n seninŪ
Cete, cete mereŪ vin'?...
Cġcġ aŪ sete, aŪ turbare
Sġ bea sġnge de streinŪ.

1) Veġġ Nota e la fine.

Tótă lumea e 'ngrijită!
Numai Rîmniculū muntosū,
Bravëndū Oltulū furiosū,
Pe copii seî invită
La banchetulū seū voiosū.

Lăutarii din vióre
Dicū unū cântecū bătrânescū,
Junii hora învêrtescū;
Érū bătriniî stândū la sóre
Beaū mereū și chiuescū!

Națiunea sugrumată
Astū-felū e necontentitū,
Până timpulū 'i-a sositū,
Și atuncea de o dată
Schimbă risulū în rînjitū.

Étă cerulū înegrește!
Orientulū s'a roșitū,
Unū norū negru a pornitū;
Cu câtū merge se mărește
Urmândū drumu-î neclintitū.

Norulū crește, norulū vine;
Corbi 'n aerū cloncânescū;
Florile se ofilescū
Pe câmpiile vecine....
Câți îlū vedū se îngrozescū!

Ună vârtejă se deslîpește
 Din astă noră întunecosă,
 Și în sboru ȳ furtunosă
 Peste horă se oprește
 Făcîndă sgototă fiorosă.

Țipete îngrozitoare
 Se audă spre răsărită;
 Cîndă d'o dată s'a zărită
 Acvila mîntuitoare
 Alungîndă ună corbă rănită.

Păserimea țipă totă.....
 Dar vârtejulă a 'ncetată,
 Și dintr'ênsulă a picată,
 Într'a horei mare rôtă,
 Ună corbă mortă și sfășiată.

— Ce va fi acésta óre?
 Se întrébă din bătrîni.
 Ce semnă reū pentru români?
 Nu cum-va vin' noui popóre
 De creștini séu de păgîni?

— Da! -- rîspunde din mulțime
 Ună omă tînără, naltă, frumosă
 Și cu sufletulă voiosă; —
 Creștinime și turcime
 Vin' ca norulă negurosă.

De la voi ađi țera cere
Să săriți, s'o ajutați,
De nevoe s'o scăpați!
Ađi e đioa de 'nviere
Pentru toți a-ı noștrii frați.

Nu e timpü de veselă,
De bëntü, de chiuitü;
Nici acela de 'nvêtitü
Vechia horă de sclaviă
Ce-o avemü din răsăritü !

Ci e timpü de mântuire,
Cu toți mâna se ne dămü,
Pe streinï se alungămü
Din a țerei cârmaire,
Ș'unü statü liberü se formămü.

Acestü semnü, vedeți, ne-arată
Că greci nu vorü mai domni;
Corbü pe stégü nu va mai fi,
Ci acvila 'n aripată
Ce 'n curëndü ne va mări.

Tudorü đice..... și pornește:
Ceï de faciă 'lă însoțescü;
Cu câtü mergü cu atătü crescü.
Ce-a pređisü se împlinește
Cândü în București sosescü.

1865.

VIZIA LUÎ BALTAZAR.

În sala serbării satrapii s'adună
    Încetulă cu 'ncetă;
Femeile tineri voióse 'ncunună,
C'o dulce zîmbire, regesculă banchetă.

Mii candelă vërsară o dalbă lumină
    Pe vase cu crină,
Cum varsă tăcută a nopții regină
Pe florile albe plăcute lumină!

Pe tronulă de aură, în mândră purpură,
    Tiranulă ședea;
Cu fruntea senină, surisulă pe gură
Elă regele lumii că este credea!

În cupe antice, cu artă lucrate
    Din capuri de leă,
Ce 'n timpuri trecute aă fostă consacrate
De fii iudeicei Pală loră Dumneșeă,

Acuma păgâniă, setoși de orgiă,
    Își varsă-ală loră vină;

Și, sicuri de dênșii, o lungă domniă
Tiranului rege urându-î, închină!

Plăcerile magici ce 'n sală domină
Pe toți aū miscatū;
Ei uită durerea, orgiei se 'nchină;
Femeia și vinulū pe toți a 'mbătătū!

Cândū cupele însē, cu vinurī spumōse,
Mereū se umpleaū,
O mână uscată, de piele și ôse,
Că trece prin sală mesenii vedeaū.

Ea pare că este unū semnū de magiă
Ce umblă pe zidū:
Unū *Mane*, unū *Téchel*, unū *Fares* înscriă,
Cu literi de flacări pe zidulū umidū.

Monarchulū, vedēadu-o, o rece palóre
Pe frunte a simțitū,
Cum simte unū arborū, cum simte o flóre
Cândū crivēțulū rece cu ghiață a sositū.

Elū fruntea pe mână își plécă indatā
De frică pătrunsū;
La aste cuvinte prin degete catā,
Și vede în ele misterulū ascunsū!

O négră 'ntristare, o crudă durere
În pieptū 'i-a intratū;

Amorü, veseliă, bețiă, plăcere
Din pieptu-î ce bate cu grabü aü sburatü.

— Cândü totulü suride, cândü totulü s'avântă,

„Mereü spre plăceri,

„Ca fluturi ce sbórá, ca paseri ce cântă;

„Cândü diua de astă-đi nu are dureri;

„Cândü p'aste pământuri e totü fericire,

„Tu rege suspini?

„Cândü totü e viață, plăcere, mărire

„Tu fruntea-ți senină pe pieptu-ți înclină?

„Aü dóră streinii mai potü ca se între

„În țéră la noi?

„O! nu! nici o dată! Ei știü încă minte

„Trecutele timpuri, p'ai noștri eroi!

„În țéră ești bine, nimicü nu-ți lipsește;

„Durerea e fumü;

„Mărire-ți suride, puterea-ți zimbește,

„Te 'mbată adesea de dulce profumü!

„Poporulü e veselü; elü rabdă și tace;

„Lucrésză mereü;

„Trăește în risuri, în cânteci, în pace;

„Trăește mai bine de cum trăescü eü!

„Femeia séü vinulü aici e mai mare;

„Së bemü, dar, cu toți!

„Ferice-î poporul ce 'n fruntea sea are
„Asemenea nobili și mari patrioți!“

Coprinsu de bețiă, așa îi vorbește
Satrapulū voiosu ;
Êrū regele tace; la mână privește ;
Palórea se 'ntinde pe faciă-î în josu!

— Aicea îndată, satrapilorū dice,
„Sě vie voescu
„Bărbați cu știință, de potū se-mi esplice
„Aceste cuvinte, ce zidulū negrescū!“

Bătrâniî Haldeiei, cu fruntea 'ncreșită,
De multū ce-aū cititū ;
Preoțiî și magiî, cu barba albită,
D'o sută de erne, în sală-aū venitū.

Cu toți se consultă, cu toți cercetéză,
Cu ochi-așintiți,
Aceste cuvinte, ce zidulū ornéză;
Dar toți înainte rămânū ca uimiți!

Știință înaltă, gindire. magiă
Aci s'aū opritū.
A cerului taină știință n'o știă,
Rămâne în faciă-î unū rece granitū!

Cândū însă 'nțelepțiî, coprinsi de 'ntristare,
Pe gânduri ședēu,

Afar' auđiră o dulce cântare
 Aceste cuvinte o harpă 'nsoțiaŭ :

— Pe spini séu rose, noi totŭ mereŭ

„Sě facemŭ bine fără 'nctare,
 „Şufletulŭ nostru e o suflare
 „Care se duce la Dumneđeŭ.

„Cândŭ ȓiua lasă acestŭ pământŭ,
 „Séu diminęta cândŭ se iveşte,
 „Juneȓia nóstră, ce străluceşte,
 „Se aibă 'n faciă alŭ seŭ mormântŭ.

„Orele scumpe së le-adunămŭ,
 „Fără 'ca timpulŭ să ne opręscă;
 „În noi virtutea se strălucęscă;
 „Faptele rele se alungămŭ.

„Şi pe norŭ negru şi pe seninŭ
 „Sě lăsămŭ uşia neîncuiată,
 „Ca mesagierulŭ se intre 'ndată
 „Cu ambrosiă séu cu veninŭ!

„Hasardu 'n lume e unŭ misterŭ;
 „Elŭ nu ne-arętă a nóstră parte;
 „Érŭ esistenȓa n'este o carte
 „Care ne cade scrisă din cerŭ.

„Ferice-acela ce a cetitŭ
 „În a sea carte, fără palóre,

„Pagini frumoșe, nemuritoare!
 „Elu móre veselü și liniștitü!

— Chemați cântărețulu ce cântă afară,
 „Tiranu-a strigatü!
 „Treî sclavi de o dată afar' alergară
 „Și 'n sala sărbării c'unü june-aü intratü!

„Esplică-ne nouă, o! june poete,
 „Monarculü a ȡisü,
 „Aceste cuvinte, ce-aci, pe perete,
 „O mână uscată acuma a scrisü!

Lampele vërsară mai strălucitóre
 A le lorü lumini
 Peste adunarea cea cugetătóre,
 Peste vase d'aurü cu rose și crini.

Junele scriptura o ceti îndată
 Și o tãlmăci;
 Tótã adunarea fuse spãimântatã
 C'a sea profețiã se va împlini!

„O! rege, ce 'n lume,
 „Trecëndü, tu unü nume
 „De reü ai lăsatü!
 „S'a dusü a ta viață,
 „Mormëntulü 'ți e față
 „De tine săpatü!

„Trecut'aũ indatã
„Domnia'ți ingratã,
„Cãci ea s'aũ aflatũ
„Cu totulũ ușorã,
„Ca fulgulũ ce sborã
„De vânturi purtatũ!

„Cãndũ ðiorile-orũ bate
„L'a porþii cetate
„Veĩ fi rãsturnatũ!
„Streinã armatã
„Îți va lua 'ndatã
„Și tronũ și palatũ.

1864.

A A A

A A

PARTEA III.

POESII SATIRICE.

ODA

LA MARIN BĂLAN.

(Slabă imitațiune dupe oda D-lui B... lui N... III.)

Cum poeții în vechime descriaū pe Jupiterū
Ca eroulū celū mai mare, coborīndu-se din cerū
Și intrēndū din casă 'n casă, se înșele vr'o femeia,
Se corupă vr'o copilă, în lebadă transformatū;
Séu ca plóiă aurită, séu c'a focului scānteia,
Séu ca nori albi de zăpadă, séu ca Satir diformatū!

Astū-felū și eū ađi pe tine te descriū, eroulū meū!
Tu însă ești multū mai mare de câtū acelū Dumneđeū;
Căci n'ai înșelatū copile séu femeia cea iubită:
Aste vișturi din palate de locū nu te-a stăpānitū;
Și în locū d'a te preface într'o plóiă aurită,
Tu, intrēndū din casă 'n casă, ploī de aurū ai răpitū.

Pe cândū lumea liniștită prin doctrine omenești
Va se surpe, se dărīme bazele Dumneđeestī,
Numai tu, în indignare, plin de 'ncredere în tine,
Revoluții de potecă în totū loculū a'i făcutū;

O D A

LA COCOANA MEA¹⁾.

Quoi! cette âme que j'ai rêvée,
Que longtemps j'ai cherchée en vain,
Cette soeur!... je l'avais trouvée
Enfin!

M-me Emile de Girardin.

Musă grasă și cochătă, în malacof îmbrăcată,
Cu zuluți, cu beliele, și pe capu cu miș de flori,
Vin'o ađi de mă inspiră... și cu verva ta bogată
Fă sē cântu p'a mea cocónă, flórea mândrei aurori!

Mergi în lumea poesii, pe Pegas în fuga mare,
Și adună la cuvinte, și adună la idei
Sē descriu a sēle gracii și a sa dulce cătare,
Căci e singura'mi dorință sē mă facu poetulū ei.

Voi ce n'ați văđutū femeia, la Copou sēu în salóne,
Sē încânte, se uimescă pe acei ce o privescū,
Vē invitū, veniți la teatru, și priviți printre cocóne,
Sē vedeți astă femeia despre care vē vorbescū.

---

1) Veđi Nota **b** la fine.

Cupidon se înfióră cândü în faciă o privesce ;
 Venera de gelosiă se totü plînge pe la deï ;
 Minerva cea înţeléptă d'alü seü spiritü se uîmeşte ;
 Êrû eü staü eşitü din minte cândü privescû în ochiî seî !

Graciele sborü în juru-î şi désupra ei planéză ;
 Dar l'e frică a se pune pe peliţa sa de crinü ;
 Căci atâta frumuseţiă nu le lasă se se védă,
 Şi arü semăna cu norulü ce se plimbă în seninü.

Nasulü seü, întorsü spre frunte, are forma repitóre :
 Alü Venereî, Cleopatreî a remasü cu multü mai josü ;
 Roua noptîi cândü se lasă cade 'n elü ca într'o flóre ;
 Şi ilü pórtă totü în aerü, căci nu este frigurosü !

Ochiulü seü ca seni-norulü, cândü prin gene licăreşte
 Şi'lü aruncă cu dulcétă l'a vr'unü june militarü,
 Se asemănă eu luna cândü unü norü o înveleşte,
 Séu cu ochiulü de pisică, séu cu ochiulü de canarü.

Dinţi-î suntü o sentinelă de soldaţi, în negre strae,
 Ce păzescü pe lîngă buze se nu cađă prea în josü ;
 Fruntea lată de unü degetü şi ca luna de bălae ;
 Pêrulü surü, lăsat pe frunte, ca unü caerü de stufosü !

Talia sa e subţire, ca a nucului tulpină ;
 Mănuşiţa mititică, ca o frunđă de lipanü ;
 Picioruşulü de trei palme, strînsü în mica sa botină,
 Sémănă, fără de glumă, c'o tichiă de jidanü.

Nici grădinile Palmirii nu aŭ fostŭ așia bogate
De flori rose și albastre, și de alte miș colorî,
Cum e capulŭ seŭ ca stufulŭ; căci pe elŭ staŭ semănate,
Lângă flori deosebite, și trei pene de cocori!

1865, Iassi.

OD A

LA NAPOLEON.

Cum s6rele arunc6 lumina peste lume,
A6a arunci lumina la ochii tuturilor !
La singura-6i vedere, la singurul6 teu nume
Se sc6l6 6i alung6 p'un6 rege un6 popor6 !

În tine se concent66 divina libertate ;
To6i populii în tine speran6a lor6 a6 pus6 ;
Tu faci judec6torul6 s66 judice 'n dreptate ;
Tu faci chiar6 pe armat6 s6-6i 6ie st6gul6 sus6.

Tu e66i, în fine, *totul6* ce lumea a6i iube6te ;
Se 'nchin6 to6i la tine, precum6 lui Dumnezeu ;
C6ci tu e66i în tot6 locul6, pe unde om6 tr6e6te
Afar6 îns6 numai din pozunarul6 meu !

1867.

AMORULŪ UNEI ACTRIȚE.

— Eloizo, spune-mi mie
Ce vrei tu în astu minutu?
Vrei să'ți faci o poesiă
Cumă unu altulū n'a făcutu?
Tu atâta de frumósă.
Chiaru unu ângeru pe pămêntu;
Tu atâtu de amorósă,
Nu-i păcatu să nu te cântu?
— Voiu mai bine o mantelă
De velură seú dantelă!

— Eloizo, nu vrei óre,
Prin penelulū meú abilū,
Să te faci nemuritóre
Cumă facu și Rafailū
Pe Madona 'mbrățișată
Cu copilulū seú iubitū?
Spune-mi vrei, sublimă fată,
Să m'apucú de zgrăvitū?
— Să'ți spuiú dreptū, așu vrea mai bine
Unu ceasornicū cu rubine!

— Vrei cândū luna gînditóre
Trece 'n caru-î auritū
Și împarte rîdětóre
Vise celui fericitū,
Sě ședemū pe o colină,
Subt unū arbore stufosū,
Și, cândū frunzele suspină,
Sě suspinămū amorosū?
— Mie 'mî-arū plăcea mai bine
O pereche de botine.

— Vrei cândū foculū risipește
Împrejurū miî de schânteî,
Și afară geruește,
Tu să cați în ochii mei:
Sě vorbimū de fericire,
De alū nostru tainicū dorū,
Sě sorbimū dintr'o privire
Cupa sântului amorū?
— Amū mai mare mulțumire
Ca sě'mî dai vr'o două lire.

— Voești tu, a mea iubită,
Sě'ți facū lęgănū de porfirū,
Cu bordură aurită
Și cu ciucuriî de firū:
Zefiriî cu-a lorū suflare
Sě te legene ușiorū,
Pășerile prin cîntare
Sě te adórmă binișorū?

— Mie 'mă-arū plăcea mai bine
Căprióră cu măslīne.

— Vrei sē-ți faci două palate
De smaraldū și de opalū ;
Podurī d'aurū suspendate
Peste rīurī de cristalū ;
Sēū ca 'n timpurī fericite,
Ca minune, sē-ți faci eū
Douē aripī aurite
Sē te urci la Dumneđeū ?
— Dragulū meū, așu vrea mai bine
O cutie cu smochine.

1865.

ȘTII TURCEȘTE, MĂNINCI PEȘTE.

Cum că a fostă o dată unū timpū mai fericitū,
Unū timpū de libertate, nu este de 'nduoitū:

Cândū lupi-eraū căței
Și păstoréu pe mei!

Cândū nu era nici ciomă, nici liberali vestiți,
Nici cămătari politici, nici dascăli iscusiti
Ce strigū pe tótă dioa „onóre, libertate,
Morală socială, virtute, probitate!“

Érū ei corupū copile, bastarđi în casă crescū;
Cu mume facū amoruri, cu fete se 'nsoțescū!
Cândū nu eraū păcate, nici *mila vr'unui sântăi*;
Cândū cerulū era *roșiū*, aprópe de pământū;
Dar Dumneđu, din tronu-i, femeiele vedéndū
Perdele, rufe negre pe dēnsulū întindéndū.
S'aū supēratū pe ele și l'a urcatū în susū,
Acolo unde astă-đi cu toți ilū vedemū pusū!
Femei! totū ușiurele! totē Evi necontenitū!
Și Cerulū, și Edenulū prin voi ni s'a răpitū!
Atunci, p'acele timpuri ce susū v'amū aretatū,
Povēstea următóre ne spunū că s'a 'ntēplatū:

Într'unu orașiu, în piață, unu turcū pe o tîghea
 Ședēndū își bea cafeaoa. fumēndū din nerghelea:
 Trei coșuri de totū pline cu pește micū sēratū,
 Espusū pentru vēndare, privea neîncetatū.

—Veđi tu? Din coșiułū āla, unū grosū țeranū đicea
 La altulū ce la pește cu dragoste privea;

Eū poiū fāră parale sē iaū trei, patru pești!

—Nu poți!

—Ba potū, mǎi vere!

—Mē prind, dacā voesci!

— Pe ce-ī gāsi cu cale.

— Pe optū oca de vinū.

— De vrei, așia sē fiā; dā mǎna și... aminū!“

Țeranulū către Aga mergēndū s'a închinatū,
 Smeritū ca unū călugārū, cu capulū golū, plecatū.

— Alah sē-ți dea vēndare și Mahomet ghelirū,
 Adaoșe țeranulū; s'ajungī mare Vizirū!

Dar ce mǎi faci cocōne? Ce face tatālū teū?

Ce bunū cardașū cu tata o datā 'lū știamū eū.

Pe amēnduoī la masă adesea 'i amū vēdutū;

În satū, în casa nōstrā, ce bine-aū petrecutū!

Și cređū că și Agaoa, cāndū țera va lāsa,

Trecēndū prin satulū nostru la masa mea vasta?

Precumū făceaū pārinții sē facemū ađi și noi:

La masă veselīā, frāțiā la nevoi!

—Ha! ha! Pechi ghiaure. Tu ești unū omū cinstitū;

Dar ce cați, bre, p'aicea? Ce ai de tērguitū?

—Voiamū se cumpērū pește, dar banii imi lipsescū.

—Ia, bre, cātū vrei din coșuri... pe tine eū cinstescū.

Țeranulă se întórse la celă-l'altă țerană

S'arete ce-î didese păgânnlă musulmană.

— Mă ducă și eă, elă dăse; și mie turcu 'mă dă."

Și 'n grabă, fără zăbavă, la dânsulă alergă.

— Ia dă-mă și mie. Ago, puțină din acelu pește.

— Ai bană?

— Nu... ca lui Stoica.

— El știe veđi turcește!

1865.

ADIO LA BUCUREȘTI.

Adio ș'unu prazū verde!

Adio, dragă, orașiū de bine!
În altă parte astă-đi mă ducū;
Inima'mi însă o lasū în tine
Și căptușiala de la surtucū!

Tu 'mă-ai fostū légănū de fericire,
Unde adesea m'amū legănatū
Fără vesminte, fără 'ncăldire,
Ș'adesea óre și nemâncatū!

Eū totū déuna te amū 'nainte
Ca pe orașiuiū celū maī iubitū,
Căci cu plăcere 'mi aducū aminte
Totū ce în tine amū întêlnitū:

Opiniune bine formată;
Publicū ce are credința sa;
Dar cândū moneta i se arată
Elū își dă votulū cui *va suna!*

Ómenī politici, ce strigū: *dreptate!*
Până ce osulū aū căpêtatū;

Ș'apoi dreptății îi dau pe spate, —
O persecută neîncetat!

Femei frumoase, încântătoare,
Pline de grăcii și de *colori*;
Dar fără inimi, înșelătoare
Ce te trădă ză adesea-ori.

Poduri mulțime, bine pavate,
Numai cu Paros și cu granită,
Cu trotuare nalte și late
Unde piciorul mi l'amă scrîntit.

Amici o spuză, plini de iubire,
Ce-adesea ore m'aă ajutat
În neavere, în prigonire, —
Cumă ajută găzii pe condamnat!

Lingău d'aceia ce se 'ntreține
De vr'o femeia de șei-șeci ani,
Și crede 'n lume pe toți ca sine: —
Tiranulă crede pe toți tirani!

Poeți ce astăd-đi pe a loră liră
Virtutea cãntă neîncetat,
Și mai deunăđi o tăvăliră
În murdăria de la Palat!

Medici în hapuri și'n hirurgie
Ce doctorie îți dau mereu,

Până te lasă ca p'o stafiă,
Ș'apoi te mână la Dumnezeu!

Doctori în drepturi, cu nume mare,
Fără ca dreptul se fi 'nvățatū,
Dar cu diplome în bozunare
Ce cu parale le-a cumpăratū.

Stabilimente de imprimare
Ce facū paradă cu arta lorū,
Dar la totū rîndulū, la corectare,
Facū sē asude pe autorū!

Adio dragă, orașiū de bine!
În altă parte astă-đi mă ducū;
Inima'mi însē o lasū în tine
Și căptușiala de la surtucū.

1864.

EPISTOLA CONFIDENȚIALA.

Cuza-Vodă către D. Bolintinenu.

„*Pitare Dumitrache, boeră din Bolintină,
Cu multă plecăciune și sevasis mă 'nchină.*“

Suntă câți-va ani de zile, îmi pare, cândă așa
Își începea scrisórea *Alecu Vilara*,
Pe cândă 'ți a scrisă din Iaduri și sfătuiră 'ți-a dată,
Pe care tu, Tăchiță, în tocmai le-ai urmată ;
Așia și eă acuma scrisórea-amă începută ;
Căci numai eă și dēnsulă în fondă te-amă cunoscută !
Tu ești omă cumă se cade, blindețea pe pământă !
Dar ești o jiruetă ce merge după vântă.
Strigă patrie adesea, onóre libertate,
Morală, probitate, frățiă și dreptate ;
Dar tóte pentru tine suntă nisce floricele
Ce pui dupe urechiă sē'ți rîdi numai de ele ;
Căci tu, Tăchiță dragă, la Maiă m'ai îndemnată
Sē spinzură libertatea, sē facă loviri de Stată.
Dar sē lăsămă aceștea și sē venimă mai bine
La lucruri pipăite, căci ceștea îmi convine :
Din Iadă 'ți-a scrisă Alecu, éru eă îți scriă din Rai ;
Căci în Paris e Raiulă parale daca ai ; —

Și amă destulă de multe, precumă cunoști pré bine,
 Odată adunate, prin alții și prin tine,
 De iceda și de colo, și chiară din visteriă;
 În câtă acumă îmi pare că 'ntréga Româniă
 Nu are bani atêția câtă singură ađi amă eă,
 Depuși la óre-cine și 'n portofoliulă meă.

Scriindu-ți astă-đi ție, îți scriă s'ți mulțumescă
 D'a ta fidelitate, cu care mă mândrescă!
 Prin poștea franțozescă, îmi pare cea de ieri,
 Amă priimită o carte cu miă de tămăeri,
 Aduse către mine, ală teă vechiă protectoră,
 Și făcătoră de bine, în ciuda tuturilor.
 Dar cea ce îmi place mai multă în cartea ta,
 În *Eumeneide*, e singură Vilara.
 Ce scrie către Iancu, boeră mică din Pitești,
 Precumă în acea cartea tu singură îlă numești.
 Ce bine 'lă bați pe d'ensulă! ce bine bați pe toți
 Acei ce mă goniră. Ei nu suntă patrioți;
 Căci m'a gonită pe mine și a adusă streină
 Ce nu se 'nchină astă-felă, ca mine, ca creștină!
 Îmi place multă, Tăchiță, a ta recunoștină,
 Ea este o virtute la omulă cu credință.
 Și ai avută dreptate d'ășa m'ai ap'erată;
 Căci cine altă ca mine atătă te-a ajutată?
 Precumă pe mine *Negri*, *Alcas*, *Cogălnicenu*,
Alesandri poetulă și *Anastase Panu*.
 M'a ridicată din tină pe tronulă Românescă
 Și ca pe ună *beșlegă* m'a pusă ca să domnescă!
 Așa și eă pe tine, din simplu muritoră
 Te-amă înălțată la rangulă de mare dregătoră.

Eū te-amū făcutū sē capeți ș'o *decorațiune*,
 Pentru alū teū serviciū și multă *plecăciune*.
 Te-amū pusū Ministru mare, Consilierū de Statū
 De te plimbai pe uliți ca *Peneșū Împēratū!*
 Și comisarū de mare sub mine tu erai
 De unde luaī lēfă și 'n Bucuresci ședeaī!
 Ți-amū datū lefi peste lefuri; ba chiarū *pe óre-cine*
 Ți l'amū trimisū la studiī în țerile streine!
 Așia cumū veđi, Tăchiță, tu imi erai datorū
 Sē cânti a mea Domniă și chiarū în viitorū.

Ah! unde e acuma stupidulū de Platon,
 Sē sfăramū cu piciorulū unū capū de cațaonū!
 Căci daca n'avēmū minte și lui așū fi urmatū —
 Ca sē te scoțū din țēră—tu nu m'ai fi cântatū!

Mai rógăte, Tăchiță, l'alū nostru Dumneđeū,
 Sē 'ntórcă róta érá ca sē mai viū Domnū eū!
 Căci tu la elū ai treceri, ca ună hagiū ce ești
 Și bard-poetū megalosū alū țerii Românesci!
 Séu stringe-te cu *Savel*, cu *Boldur* și *Florescu*,
 Cu *Caliman* vestitulū, *Boliacū* și *Cretulescu*
 Și faceți conspirații, ocașiă cătați,
 În contra evreimii poporulū așitați;
 Căci póte rusulū, turculū în țēră vorū veni
 Și astū-felū eū cu dênșii îndată voiū sosi!
 Atuncea te voiū face mai mare de ce-ai fostū,
 Te voiū urca îndată la celū mai mare postū.
 Vē daū la toți pe mână drăguța Româniă
 Cu posturi, cu locmale, cu 'ntréga Visteriă,
 Șē faceți ce vē place cu ea în Bucuresți.

Ve-ți spânzura atuncia pe toți frații Golești,
Pe Iancu Brătianu, Rosetti și ai lorü;
Căci ei mă despărțiră de *bunul meu* poporü!
Dar s'ești spuiü dreptü, Tăchiță, și tu ești vinovatü;
Căci *nóptea cunoscută* destulü nu ai veghiatü.
Ba, suntü mulți anı ími pare, de cândü într'o scrisóre
Trimisă peste Milcovü la o preveghetóre 1),
Ai disü: „*Nu este bine a fi în lume mare;*
„Înaltulü arborü cade l'a vântulü suflare!”
Și vântulü, în Februarë, cândü iute a suflatü,
Eü, arborulü celü mare, indată am picatü.
Veđi, dar, Tăchiță dragă, că singurü ești de vină;
Căci 'mi ai uratü căderea în marea ta *lumină*;
Dar eü, cu tóte astea, te ertü și te iubescü;
Căci tu ești numai singurü din cei ce mă dorescü!
Și suntü alü Dumitale amicü și protectorü,
Precumü amü fostü odată acumü și 'n viitorü.

1866, Paris.

---

1) Veđi Nota c la fine.

COCHETULŪ BĂTRÎNŪ LA OGLINDĂ.

IMITATIUNE DUPE D. C. BOLIACŪ.

Je ne saurais me voir dans ce miroir fidèle
Ni telle que j'étais, ni telle que je suis.

Voltaire.

O! Oglindă! mai ții minte
Câtă de multă te-amă apărată?
Cu ce lacreme ferbinte
Lă adesea te-amă udată?

Câtă de veselă, câtă de bine
Mă vedemă în cadrulă teă!
Cândă eramă faciă cu tine
Mă credemă ună Dumneđeă!

Însă ađi, cândă cată la tine,
Vedă ună giamă întunecosă,
Ce resfringe peste mine
Ună chipă sérbădă și hidosă!

Plîngi oglină, plîngi cu mine!
Ce-amă avută nu mai aflămă;

Cândü mă uitü acumü la tine
Amênduoï ne întristămü !

Acea sântă *Visteriă*,
De la care mă 'nțolamü,
Nu-mï mai dă nimica mie ;
Nu mai iaü ce-atunci luamü !

Acea funcțiã vestită
Ce-mï da banï fãr'a lucra,
Astã-đi, vai ! 'nï este rãpitã ;
Nu mai amü ce mai mânca !

Luminata ta favóre,
Ce fácea pe mulți mișei
A'mï depune la picóre
Pește 1), găște și purceï,

A peritü, precumü perü tóte ;
Ca o flóre-a vestejitü.
Atã-đi vedü că nu se póte
Nici d'ai mei a fi iubitü.

Plingï oglindã, plângï cu mine !
Ce-amü avutü nu mai aflãmü ;
Cândü mă uitü acumü la tine
Amênduoï ne întristãmü.

Prin a ta protecțiune
Eramü mare 'ntre cei marï !

1) Veđi Nota d la fine.

Concentramă o națiune
În sticloși-mi ochelari !

S'a dusă însă acea vreme,
Ca ună noră de vântă bătută ;
Nimeni ađi nu se mai teme
De ce facă și ce-amă făcută !

Diminéța, cu grăbire
Cândă din pată mă coboramă,
Cea d'entăiă a mea gândire
Către tine o 'ndreptamă !

Tu erai a mea icónă,
Ală meă cultă Dumneđeescă ;
Pentru tine ađi facă gónă
În tótă némulă jidovescă !

țigănesc (sic)

O ! ce dulce e mărirea !
Și noi cumă o amă păstrată !
Ce frumósă-era hrăpirea ;
Dar câtă timpă, vai ! a durată !

Plingă oglindă, plingă cu mine !
Ce-amă avută nu mai aflămă !
Cândă mă uită acumă la tine
Amânduoi ne întristămă !

Să mai vie ună timpă érá
Ca acelă ce amă avută ;

Să mă vedu' erū mare 'n țeră
Ș'atunci suntū satisfăcutū !

Aiū meū sufletū ș'acumū cere
D'a putea a linguși.
Mă gîndescū... o! ce plăcere!...
Cartisanū erū a maī fi!!

Dar suntū armele'mī sdrobite
De astū timpū afurisitū,
De astū timpū ce ne trimite
Brazdele de îngrozitū !

Toți acei care odată
Îmi dedeaū concursulū lorū,
Abia mila lorū 'mī arată,
Îmi suridū dreptū unū favorū !

Ocolescū a mea 'ntilnire
Cândū mă vedū in drumulū lorū ;
Îmi arētū desprețuire ;
Facū desgustulū tutulorū !

În deșertū eū câte-o-dată
Cântū pe cei de la Palatū,
Și cu pana'mī întinată
Voiū să 'ntinū ce e curatū ;

Căci, in locū a'mī da folóse,
Din Arhivă mă gonescū !

Țilele mele frumóse,
Câtũ de multũ aȝi vȝ dorescũ!

Plĩngĩ oglindã, plĩngĩ cu mine!
Ce-amũ avutũ nu mai aflãmũ;
Cãndũ mȝ uitũ acumũ la tine
Amãnduoĩ ne întristãmũ!

1866.

PASAGIULŪ ROMĂNŪ.

Junī onești, plini de sfială,
Ce provincia lăsați
Și veniți în Capitală,
În Pasagiū vė aședați;
Aci e, precumū dīcū unii,
Mititelulū București;
Cărturarii și nebunii
În Pasagiū îi întelnești!

Ingrăditū ca o cetate,
Elū ascunde 'n sīnuilū sēū
Totū ce e 'n societate
Mai ciapcānū, mai nătărăū.
Cartofori aci s'adună
C'o mulțime de mișei,
A carorū demnă cunună
O facū duoī zarafī ovrei.

Comitete medicale
Unde fierbū, ca în cazanū,
Științele radicale
D'a duce bóla unū anū;

De acilea se pornesce
 Către neamulū doctorescū,
 Și apoi o respândește
 Meșteșugulū spițerescū!

Ómeni fără meseriă
 Ce trăiescū ca unū avutū ;
 De unde? Domnulū îi știă...
 Și paragrafulū știutū!
 Ūsurari ce te 'mprumută,
 Unū creștinū și unū ovrei,
 Ce îți cerū sută la sută
 Și-ți respunde: — dacă vrei!

Primă-done asolute,
 Din Teatrulū românescū,
 Și urite și plăcute,
 Ce mereū se gâlcevescū:
 Comediă, farsă, dramă,
 Jócă totū ceea ce vrei,
 Érū amanți, fără de témă,
 Aū d'odată duoī séū trei!

Gazetari, plini de sciință,
 Ce tāmăe pe cei mari,
 Cari n'aū nici o credință
 Și facū tigri din măgari.
 Liberali cu nume mare,
 Ce treceaū Republicanī,
 Eri se 'nchinaū la cutare,
 Ađi la altulū..... pentru bani!

Fanfaroni fără ruşine,
 Cândü l'e frigü tremură 'n fracü,
 Cândü e caldü, cândü este bine
 Duoë haine veđi că 'mbracü;
 Şi galanţi scoşi din cutiă,
 Fără banü în bozunarü,
 Hainele pe datorie,
 Érü de plată n'aü habarü!

O mulţime de Sirene
 Ce te-atragü în laşulü lorü,
 Până ce te smulgü de pene
 Şi în urmă apoi sborü.
 Vr'o trei patru fetişóre,
 Ce marşande se numescü,
 Dïoa nu se vedü de sóre,
 Nóptea pe draculü gonescü.

Case 'nchise cu perdele,
 Ce ascundü la trecëtorï
 Nisce mese mititele,
 Unde staü adesea-orï
 Câţi-va ómenï, fără minte,
 Şi averea 'şi cheltuescü!
 Unde fii pe părinte
 Într'o nópte 'lă sărăcescü.

Amploiaţi, cari nu sciă
 Unü condeiü a mănui,
 Amploiatü numai së fiă,
 Léfă numai a primi!

Unulū scriă păsărește,
Vrëndū sē fiă radicalū,
Altulū érū se poroclește
Poporanū, Naționalū.....

Tutungii dintre raele,
Ceī d'ântēiū în București.....
Ceri tutunuri de boccele,
Și-ți daū tutunū de Găești!
Birturi érá înseminate,
Și grecești și franțozești,
Unde tóte suntū stricate,
Și dai bani de te spetești.

Cofetari cu conștiință
Cari suntū și cămătari,
Chipieri cu cunoștință.....
Câte capete suntū mari.
Fotografi cari te scóte
Cu trei ochi și unū piciorū;
Magaziī ce vëndū de tóte.....
Cu unū prețū spăimântătorū!

Unū Tunelū cu vinū și bere,
Unde beaū neîncetatū;
Se îmbată în tăcere;
Se cértă, apoi se batū!
Actori din Teatrulū mare,
Neplătiți de patru luni,
Cu speranța la schimbare
Și la ómenii cei bunī!

Orgi mulțime discordate,
Plesnitori ce te-asurdescă,
Serenade minunate
Cari facă concertu drăcescū.
Negustori de băcăniă,
Ce-aū venitū de doui, trei ani,
Ađi aū case și moșiă
Și trimitū la Viena bani.

Coafeori cu nume mare,
Dar talente vai de omū!
Când te tunde, fie-care
Te ciontește ca p'unū pomū.
Croitori, croitoarese,
De bărbați și de femeī,
Ce din stofele alese
La optū coși își fură trei!.....

Junī onești, plini de sfială,
Ce provincia lăsați,
Și veniți în Capitală,
In Pasagiū vă așeđați:
Aci e, precum dicū uniī,
Mititelulū București,
Cărturariī și nebuniī
In Passagiū îi întâlnești.

NU FACI NIMICA, DACĂ N'AÎ FRACŪ.

Fraculū ađi jócă o rolă mare
Și prin salóne, și în pəlatŭ!
Acéstă haină pe fiă care
Îlŭ face nobilŭ și lăudatŭ.
Fără de dēnsulŭ, în orī ce casă,
Nici o primire bună nu-ți facŭ;
Nū ai nici scaunŭ la a lorŭ masă;
Nu ai nimica dacă n'ai fracŭ!

La *Slătínénulŭ*, în sala mare,
Ceī mai de frunte s'aŭ adunatŭ,
Ca sē deșerte cu toți pahare
Pentru Unirea ce-amŭ căștigatŭ;¹⁾
Îmi puī jaqueta, mă gătescŭ bine,
Și printre lume cândŭ locŭ îmi facŭ,
Unŭ cască gură vine la mine
Și mă oprește că nu amŭ fracŭ!

Cândŭ mi se spuse, din norocire,
Că e ministru ó rudă-a mea,
Ca sē facŭ țeriī o mulțumire,
Alergŭ la dēnsulŭ slujbă sē-mī dea,
— Anunță 'n casă „Domnulŭ cutare“
Đicŭ la o slugă, câtŭ unŭ aracŭ;

1) Veđi Nota e la fine.

Elū mē măsórá cu-a sea cătare
Și mē oprește că nu amū fracū !

— Vēđū carnavalulū că se sfirșește,
Îmī đise unulū, nu te însori?
Este o fată ce te voește;
'Mī a spus'o mie adesea-orī!
Mē ducū acolo... totū se sfirșește;
Cele de nuntă tóte se facū;
Dar mama sócră se 'mpotrivește
Pentru cuvântulū că nu amū fracū!

A mea frumósă, a mea iubită,
Dă o serată de đia sa,
Și cu plăcere ea mē invită
Sē potū gătéla a-ī atmira.
Mē 'mbracū îndată cu bucuriă;
O toaletă demnă îmī facū;
Mē ducū! Lacheiī c'obrăsniciă
Mē oprescū numai că nu amū fracū!

Findū că fraculū ađi rolă mare
Jócă 'n salóne și în palatū;
Fiindū că dēnsulū pe fiă care
Îlū face nobilū și lăudatū;
Sē potū fi astū-felū și eū în lume;
Cu curtizanii sē mē împacū;
Sē se deschidă la alū meū nume
Orī și ce ușiă, 'mī amū luatū fracū!

EUROPA ÎNSĂ CE ARŪ ȐICE EA?

Ce arŭ Ȑice Europa cȃndŭ m'aȕi
scȃte din Camerȃ?

(Ȑedinȕa Camerei de la 6 Decembre)

'Mi a venitŭ ŕi mie o dulce gȃndire :
Sȃ petrecŭ ca lumea, sȃ mȃ 'nveselescŭ ;
Sȃ iubescŭ bogate, demne de iubire ;
La onestitate nici sȃ mȃ gȃndescŭ !
Sȃ se'mi deschidŭ gura, sȃ spuŭ miŭ ŕi sute ;
Sȃ'mi esersezŭ limba a calomnia
Ca toȕi sȃ'mi dea mȃna ŕi sȃ mȃ salute ;
Europa insȃ ce arŭ Ȑice ea ?

'Mi aȕŭ face ĩndatȃ o profesiune
De a mea credinȕȃ, cȃtre ai mei fraȕi ;
Cȃ albulŭ e negru ĩntr'ȃnsa le-aȕiŭ spune,
Ca sȃ mȃ alȃgȃ ĩntre deputaȕi !
Ȑi alesŭ..... aȕi ține la deputȃȕiȃ,
Chiarŭ cȃndŭ toȕi afarȃ arŭ vrea sȃ mȃ dea ;
Le-aȕiŭ raspunde ĩncȃ cu obrȃsniciȃ :
Europa ȃre ce arŭ Ȑice ea ?

M'asă duce 'n trăsură puțină la plimbare,
 Pe podul Caliții seú Têrgulă d'Afară,
 A lene într'ênsa trecêndă fuga mare
 Șe facă se m'admire orî care birjară!
 Și de la plimbare reîntorsă acasă,
 Trîntită pe fotoliă, se cugetă așu vrea
 La scumpa Elisă, la somnă și la masă;
Europa însă ce ară dice sa?

M'așu mai duce încă la teatrulă mare
 Să vedă lêngă arte, lêngă voci cerești,
 Și o baletistă cum danță și sare
 Ca o jucătore de la Tirchilești!
 Seú să vedă decoruri, mobile bogate;
 Nori ce cadă din ceruri, făcuți de rețea;
 Corăbiî de mare cu lume 'ncărcate;
Europa însă ce ară dice ea?

M'așu duce la cursuri de filosofă,
 Ce se țină adesea de mari profesori,
 De și fiă care spune nerođiă,
 În locă de știință vorbește de nori.
 Libele nedemne, ce se dică jurnale,
 În prosă și 'n versuri, se citescă a-și vrea.
 De și dintre ele scrise pe parale;
Europa însă ce ară dice ea?

Domnului Ministru i-așu cere îndată
 Ca se mă numescă vr'ună judicătore;
 Și numită... la postu-mî n'oiă fi nici o dată,
 D'ară veni să vedă chiară ună Domnitoră!

Așu alerga numai, cu mare plăcere,
La vr'o berăria, la vr'o cafenea,
Să iaș ciocalată séu puțină bere;
Eurapa însă ce arŭ dice ea?

1866.

D-LUÎ G. G * * *

LOJERÛ LA TEATRU CELÛ MARE

CU OCASIUNEA BENEFICIULUI SEÛ.

Cândü cheile în mână-ți lucește ca unü sóre
Și mergi sê deschidî lojea la vr'unü aristocratü;
Atuncia vëdÛ pe frunte'ți o rađa lucitóre
Vestindu'ți nemurirea și *bustu* 'ncununatü!

La tronulü teü de aurü, încinsü de peruzele,
A grațiilorü fică, o! splendide chelarü!
Purtatü de fii slavei pe rađa unei stele
Veï deșerta la cupe de bere și nectarü!

Căci ne-ai făcutü adesea o mare mulțumire:
Ne-ai gădilatü urechea c'o dulce zăngănire
Ce cheile în mână'ți făceaü, o Gavala!

Se'ți fiă déră calea de rose și lalele,
Și numele'ți resune prin munți, printre vâlcele,
Erü cheile sê fiă în veci *egida* ta ¹⁾

1862.

---

1) Veđi Nota f la fine.

GÎNDULŪ SĂNTŪ.

Mi'a venitŭ unŭ gindŭ cerescŭ,
Ca sŕ mŕ cĂlugĂrescŭ,
Și d'atunci mŕ chibzuescŭ,
Ce sŕ facŭ? cumŭ sŕ trĂescŭ?

Sŕ'mŕ facŭ rasĂ
De mĂtasĂ,
Ș'unŭ toiagŭ
De liliacŭ;

Ca sŕ potŭ cu voe bunĂ
Sŕ mŕ plimbŭ sŕra pe lunĂ,
Și sŕ cugetŭ lucruri sfinte
Cari inima-mŕ le simte,

Și cu rasĂ
De mĂtasĂ
Cu toiagŭ
De liliacŭ:

Fișa, fișa 'n mahalale!
Sŕ alergŭ dupŕ locmale;
Sŕ propagŭ iubiea sĂntĂ
Ce religia ne cĂntĂ;

Și cu rasĂ
De mĂtasĂ,

Cu toiagŭ
De liliacŭ,

Să mē dulceŭ la monastire,
Să puiŭ mîna pe psaltire,
Trei catisme sē citescŭ,
Ș'așa sē mē pocăescŭ
Într'o rasă
De mătasă,
Cu toiagŭ
De liliacŭ.

Sē'mi lasŭ pērulŭ resfiratŭ,
Cuviosŭ adevēratŭ,
Mătăniŭ de chihlibarŭ,
Sē'mi toclescŭ și unŭ birjarŭ,
Și cu rasă
De mătasă,
Cu toiagŭ
De liliacŭ

Fișa, trosca, pe ori unde
Cuviosulŭ totŭ pătrunde;
Fișa, trosca. cātŭ de tare,
Căci pēcatulŭ nu e mare,
Că portŭ rasă
De mătasă
Și toiagŭ
De liliacŭ.

1858.

FACETI-MĂ SENATORŪ!

Boernași din tótă țera,
Voi ce *ordinea* doriți,
Și de đioa pînă séra
Pentru *drépta* vė jertfiți,
Către voi cu umilire
Viū acuma, rugătorū,
Spre a vóstră fericire
Sė m'alege-ți senatorū!

Căci fiindū alesū o dată,
Pe onóre vė promitū
Eū, cu inimà curată,
Voiū lupta necontentitū:
Pentru sânta înviere
A aceluī timpū de dorū,
Cândū cu toți făceamū avere,
Faceți-mė senatorū!

Intratū în majoritate,
Totū-d'auna voiū vota
Contra orī ce libertate,
Ci numai pentru *orta*.

Voiŭ ruga pe óre cine
Să vă dea câte-unŭ osciorŭ,
Ca să faceți țerei bine,
Faceți-mă senatorŭ !

Nu știŭ carte nici de frică,
Ba chiarŭ suntŭ unŭ mare prostŭ ;
Însă amŭ o nevestică
Ce știe legea de rostŭ !
Dênsa, dar, îmi va compune
Unŭ discursŭ fulgerătorŭ,
Ce 'n Senatŭ eŭ îlŭ voiŭ spune ;
Faceți-mă senatorŭ !

Guardia cetățenescă,
Ce 'n spinare o purt' mŭ,
Printr'o lege boerescă
Voiŭ lupta s'o disolvămŭ !
Audiți gugumăniă,
Să dea arme la poporŭ !
Pentru ca să nu mai fiă,
Faceți-mă senatorŭ !

Drepturi de 'mpămênțenire
Voiŭ da numai, — vă promitŭ, —
La acei ce cu oștire
In țéră aŭ năvălitŭ,
Nu la cei ce apêrară
Pe acestŭ desculțŭ poporŭ
Ș'alŭ seŭ nume propagară,
Faceți-mă senatorŭ !

Boernași din tótă țera,
Voī ce *ordinea* doriți,
Și de ȡioa pînă séra
Pentru *drépta* vė jertfiți,
Către voi cu umilire
Viū acuma rugătorū,
Spre a vóstră fericire,
Sė m'alegeți senatorū!

1867, Marte.

NOUA ÎNŞELARE.

Biblia ne spune cum odinióră
Unŭ ŝarpe prin frunđe s'arŭ fi strecuratŭ,
Ispitindŭ pe Eva — prin socióră —
Şi cu unŭ mărŭ numai ea s'a înşelatŭ!

Veni însě 'n urmă lucsulŭ, desfrînarea
Ce 'nvelescŭ pămêntulŭ cu alŭ lorŭ vesmêntŭ:
Caşmirulŭ, dantela, mătasea, fumarea
Obiectŭ de 'nşelare ca şi mărulŭ suntŭ!

Căci astă-đi femeia aceea ce face
Nu e din greşală, nu e din amorŭ,
Nici din ignoranţă; ci fiindŭ că-i place
Totŭ ce e podóbă, totŭ ce-i lucitorŭ!

1865.

FEMEIA.

Femeia este ca umbra: cându a-
lergî dupe dînsa, ea fuge; cându
îugî, ea te urmăreşte.

Scriitori ilustri, în a lorû turbare,
Vorbîndu de femeia, toţi aû arêtatû:
Martial că este rêlû celû maî mare,
Hugo că-î unû demonû perfecţionatû.

Perfidă ca unda ce curge la sóre
Ea este în lume, ne spune *Schekspir*;
Séu demonû uşure, d'aceiaşi colóre
Cum are bujorulû orî unû trandafirû.

Milton ne arêtä că ea este 'n lume
Defectulû naturii, dar celû maî frumosû;
Alexis, o fiară ce n'are unû nume,
Unû puî de viperă cu ghiare de osû!

Ea e o păpuşe, ũice-o scriitóre, ¹⁾
Care se amuză cu fulgî de păunî,

---

1) Sofia Arnould.

S'adórme cu laude ademinitóre
Și se amăgește cu promisiuni.

Mai știu o mulțime, plină de pasiune,
Cari nici o dată, scriind, n'au cruțat
Aste creature nobile și bune,
Între care este însuși chiar *Socratu!*

Cu toate acestea eă totu țiu la ele;
Căci ce aru fi lumea fără de femei?.....
O droșcă antică, fără de curele,
O saniă érna, fără clopoței.

1864.

O CONVORBIRE

(LA LUMINA LUNEI).

HELIODORŪ (subt feréstră).

— O! đina dramelorŭ celorŭ sbirlite
Și a romanțelorŭ ne împletite!
Tu vei cunoște a mea putere
    Cândŭ vomŭ fugi!
Eŭ ducŭ cu mine o mângiere
    Orŭ unde-omŭ fi!

EROINA (la feréstră).

— Sentimentŭ dulce fără de nume,
Ne comparabilŭ în astă lume!
Dacă onórea ađi mă oprește
    A te 'nsoți;
Amorulŭ însă îți poruncește
    A mă răpi.
1865.

CADOURILE DE ANULŪ NOŪ.

Ađi se dă cadouri la mare, la mică!...
Obicei-u-i lege, cărturarii ăicū!
Legilorū vechimei și noi se urmămū;
La cine se cade cadouri se dămū;
Și fiindū că astă-đi în Iassi locuimū,
Cele'ntēiū cadouri lui sē-i dăruimū.
Îi dăruimū dară fără 'ntârđiere,
Pentru prosperare, totū ceea ce cere:
Înbunătățire în comerciulū seū;
Sē scape de *lifte* ce-i facū mare reū.

Zerafilorū jidovi dămū trei-đeci de hoți
Bani de prin case ca se-i fure toți.
Jidanilorū celorū cu strae leșești
Le dăruimū strae evropienești,
Fórfece și brice, bărbieri îndrăciți
Sē-i tunđă, sē-i rađă ca ómeni cinstiți!

Actorilorū noștri din teatrulū românū,
Unire 'ntre dênșii și studiū mai bunū;
Érū teatrului lume și piase frumoșe,
Decoruri mai bune și mai grandioșe;

Coriștilorŭ însă, mai multă unire
În voci, și cândŭ jôcă mai multă silire.

Lui L. care este pe noi necăjitŭ,
Unŭ paharŭ de apă pentru răcoritŭ.

La funcționarii cei cu mâna lungă,
Buzunare sparte și o spartă pungă.
Medicilorŭ însă, multa sănătate
Pe la toți bolnavii de ori ce etate.

Sfințilorŭ călugări ce la postŭ îndemnŭ,
Și ei mănâncŭ icre, pește, untŭ-de-lemnŭ,
Și aŭ și nepôte o mulțime mare,
O spata la cósă ș'o pușcă 'n spinare.

Damelorŭ bătrâne, ce încă mai vorŭ
Cu junî fără minte să facă amorŭ,
O trimbă de pînză ș'unŭ céslovŭ bogatŭ,
Pentru pocăință și pentru 'ngropatŭ.

Fetelorŭ frumoșe și celorŭ urâte,
Bărbați cum le place; însă celorŭ slute
Le dămŭ o cutiă cu spiritŭ săratŭ
Ca să amețescă pe ori ce bărbatŭ.

Damelorŭ ușioare ce le placŭ conchete,
Bărbați să le 'nșele, să le dea pe bete.
Bărbațilorŭ însă cari portŭ cornițe
Arguși să păzescă prin dosŭ la portițe.

Țiarelorŭ nŭstre abonați o miă
Să scape de grije și de... sărăciă.

La avocați érá și judicători
Le dămŭ pe anŭ sute de mari sėrbători!

Domnilorŭ ce pórtă haïne înfocate,
Și celorŭ mai multe ființe 'ncălțate...

Hăraca 'n de mine! era s'o pățescŭ
Și politice se 'ncepŭ să vorbescŭ!

Să lăsămŭ dar gluma; să trecemŭ la vale;
Să apucămŭ érá vechea nŭstră cale:
Amicilorŭ noștri care ne iubescŭ,
Vrăjmașilorŭ noștri cari ne urescŭ,
Țile fericite și îndelungate,
Și luptă eternă nentru libertate.

Duducilorŭ C. E. visulŭ celŭ doritŭ
În anulŭ acesta se'lŭ védă 'mplinitŭ;
Duducilorŭ M. A. câte-o poesiă,
Care se coprindă a lorŭ modestiă.
Duduchiŭ H. însé îi facemŭ ca darŭ
Unŭ nume la anulŭ într'unŭ călindarŭ.¹⁾

Cătŭ amŭ pututŭ estimpŭ eŭ v'amŭ dărutŭ,
La anulŭ mai multe însé vė promitŭ!
1865, Iasi.

---

1) Veđi Nota g la fine.

N O T T E

NOTE.

PARTEA I. — POESII INTIME.

Nota a, Pag. 1.

„Sentimi. o cara, — quanto
„S'ami nel ciel non so:
„So ben che amor più santo
„Darsi del mio non può“.

„Ascultă-mă, dragă! Nu știu câtă se iubește în ceruri; știu
„însă că ună altă amoră ca ală meă au se pôte.“

(A. Fusinato).

Nota b, pag. 14.

Liebe und Begierde.

Recht gesagt, Schloffer! Man liebt, was man hat; man begehrt,
was man nicht hat!

Dem nur das reiche Gemüth liebt, nur das arme begehrt.

(Schiller)

Nota c, pag. 40.

În biserica „*Sant Giovanni e Paulo*” din Veneția se află un
frumos tablou de *Tintoretto* care reprezintă pe *santa Virginia*
distribuind corone de flori.

Nota d, pag. 54.

Anul trecut, când mă aflam în Florența, nevoind să merg cu companionul meu de voiaj seara la circ, rămăsesem singur, și, fiind o seară din cele mai frumoase, mă plimbam pe marginea râului Arno. De o dată vădui o mulțime de oameni înconjurându o jună fată care ridea și plingea totu într'unu timp.

— Ce este? întreba pe unu june care eșă din mulțime.

— O fată care a nebunitu, respunse elu.

Mă apropiă de dēnsa, era de totă frumuseția.

— N'ai putea se-mi spu cauza acestei nebunii? întreba pe unu bătrān, care își ștergea lacrimile și repeta necontenit: *pooverina*.

— Cum nu, imi respunse elu, uitāndu-se la mine cu curiozitate, cāci vedea cā suntū streinū, dar nu știa de ce naționalitate suntū.

Îi împlinī curiozitatea, spuindu-i cā suntū italianū de la Dunăre, ceia ce 'lū dispuse și mai multū în favorulū meu.

— Această fată se numește Malvina și era una din cele mai oneste, urmă elu. Într'o dī unū streinū începu se-i făcă curte, îi jură cā o iubește și cā o va lua de sociă. Fata, de și mumă-sa o logodise cu unū altulū, fiulū unū vecinū, simțea însă cā iubește mai multū pe streinū. Ceru la mumă-sa se ia pe celū din urmă. Ea însă refuză. Atunci fata fugi cu streinulū; dar acela o părăsi. Sărmana părăsită se întorse la mumă-sa, dar ea, care era neimpăcată, o isgoni și o blestemă. Această o făcu de 'nebuni. Acum, cândū eramū lângă dēnsa, apucase pe unulū de haină, dīcēndū cā este amantulū seū și 'lū tēra la biserica santa *Maria Novella* să se cunune cu elu.

Nota e, pag. 58.

În secolulū alū XV, mai multe cantōne din Elveția erau sub-jugate de Austria, care avea guvernatore pe *Gesler*, unulū din acei tiranī care aducū ei singurī peirea și a lorū și a celorlōr pe care-l servă, fiă oameni, fiă principie.

Tiranulū, dupe mai multe fapte demne de totū disprețulū, voinđū a pipāi pulsulū poporului, ridicā într'o ȃi o pālāriā într'o prājinā, ordonāndū tuturilor trecētorilorū a se închina la acelu semnū de putere, subt pedepsā de mōrte pentru rebelū.

Ce se întēmplā ?

Chiar sateliții tiranului, însărcinați cu privigherea pālāriei și escentarea ordinelorū, își batū jocū de acestū semnū ridiculū, dupe cum ne arētā Schiller în piesa sea *Guilom Tell*.

În acelu timpū se afla în Elveția unū cetățianū, numitū *Tell*, unū omū de aceia cari se găsescū rari, dar se găsescū totū déuna cândū poporulū suferē apāsarea ca se dea semnalū libertății.

Tell trece și elū cu fiulū seū pe din'naintea pālāriei; se înțelege că unū cetățianū ca elū își aratā pe față desdemnarea și disprețulū pentru asemenea onori ridicole, onori ce degradā umanitatea.

Tell e arestatū în numele împēratului; copilulū dā alarma; poporulū se adună; o disputā începe între gardiști și țērani Mehtal voește a libera pe Tell cu forța; bētrīni se opunū. Între acestea, iatā si Gesler.

— Tell, ȃice Gesler, băiatulū acesta e fiulū teū ?

— Așa, Domnule.

— A-i mulți copii ?

— Numai duoi.

— Pe care iubești tu mai multū ?

— Pe amānduoi.

— Ești meșterū cu arbaleta ; imi spunū că nici unū vēnătorū nu te întrece.

— Așa, Domnule, ȃice miculū Tell cu naivitate. Tata nemerește unū mārū din pomū într'o distanță de sute de pași.

— Ei bine ! Tell, observā tiranulū... Îmi vei da o probā de dibācfa ta. Ia-ți arbaleta, și te gātește a trage în mārulū acesta, pusū pe creștetulū fiului teū; nemerindū semnulū, sunteți salvați amāndnoi.

Unū țipātū de spaimā eși din peptulū acelei mulțime adunată împrejurulū tiranului. Rugăciunile tuturorū suntū deșarte : inima de bronzū a tiranului nu se îmōie nici de rugī, nici

de lacrimi. Dupe o luptă teribilă între amorul de tată și mărtea fiului său, Tell ia arbaleta, ocheste; dar... se oprește: mărta 'i tremură! O mică mișcare a capului copilului, o mică tremurătură a mâinei tatălui, vor face ca săgéta, în loc să pătrundă prin mărul fatalu, să pătrundă prin inima sa prin creeril micului Tell. Ideea acésta face pe părinte a cădea în genuchi înaintea tiranului, cerându-î grația fiului său.

— Ucide-mă pe mine déca suntă culpabilu; cruță însă pe fiulă meu inocentă, strigă Tell cu accentulă durerii și ală turbării.

Tiranulă e neînduplecată ca Destinulă; copilulă însă e sublimă de naturelă, de curagiă, de naivitate, de tinerețe filială.

— Tată, strigă miculă Tell, ai curagiă; eă nu mă mișcă.

Rudenț curtisanulă, vėdendă atăta cruđime din partea tiranului, atăta inocență din partea copilului, și atăta durere din partea părintelui, simte deșteptându-se în inimă-î sentimentulă dreptății, ală demnității umane, ală compătimirii: elă impută asupra lui Gesler purtareă sea neumană, cruđimea sea; tigrulă însă rănjește, și se arată mai stăruiitoră, mai înversunată. Ună țipetă s'aude, ună țipetă de bucurie. . . .

Tell nemerise mărulă: copilulă era salvată! Tiranulă a îngălbentă. . . Poporulă aplaudă! . . .

— E o lovire de meșteră! đice tiranulă. Merită să fie aplaudată!

Tiranii nu potă refusa, măcară în inima loră, respectulă și admirația pentru totă ce e mare, eroică, sublimă. Gesler nu mai e sicură de viața și de tronulă său, câtă va fi liberă di-bacinelă vinătoră.

— Tell, tu mai ai o săgétă în mină; cu ce scopă ții acea săgeată? Tell, spune adevărulă. Ai parola mea de cavaleră: îți chozășuescă viața, mărturisește adevărulă.

Toți ridă în inima loră la cuvântulă de onóre eșită din gura unui crudă despotă.

— Ei bine! îți voiă spune adevărulă, fiindă că amă parola de cavaleră, đice bravulă Tell, cu curagiulă ce 'lă dă conștiința dreptului și a forței morale. Această a doua săgétă era destinată pentru tine, Gesler, daca hasardulă ară fi

voitū sé'mi neigū copilulū ; și pe Dumneata, -- pe Dumne-deulū meū ! — pe Dumnéta, nu te-ași fi greșitū.

— Ei bine ! Tell, o știamū acésta, fiindū că 'mi-cunoștémū omulū. Nu vei muri, căci 'mi-amū angajétū parola ; te voiū pune însē la locū sicurū, unde nici aerulū nici lumina să nu pătrundă : căci voiū a mă asicura în viitorū de săgețile tale.»

Sateliți tiranului tărăscū pe Tell la închisóre. Străbăténdū laculū celorū 4 cantóne, o furtună ce amenința înecarea bărcēi forță pe guvernatorū a ordona să deslege pe Tell, și sé'ī incredințeđe cărna vasului. Tell infruntă și învinge furia elementulū întăritatū ; ajungéndū aprópe de o stîncă, elū, cu iuțela căpriórei, sare din barcă, dă bărcēi cu piciorulū și să retrace în strămtórea de lîngă Kűsnacht, așteptándū pe tiranū ca să scape Elveția de elū.

Dupē câte-va minute apare Gesler călare. O mamă cu doui copii cade în genuchi înaintea tiranului, ceréndū libertatea soțului ei de la închisóre ; dar tiranulū o respinge, și femeea desperată apucă dărlogiī calului, reclamándū dreptate.

— Suntū unū Domnitorū prea blîndū pentru acéstū poporū rebelū, ȕice Gesler. Dar, o jurū pe *onórea mea*, voiū sfărâma acéstū spiritū de rebelie....»

La aceste cuvinte, o săgétă sbórá dupe stînci și pătrunde sînulū tiranului, care cade mortū dupe calū, vėrsîndū unū sânge negru ca și inima lui.

Unū strigătū se auđi atuncī : era țipétulū de bucuriă alū poporului liberatū prin brațulū lui Tell.

•Tirăiască liberatorulū Elveției ! strigă poporulū.

PARTEA II. — POESII POLITICE.

Nota a, pag. 75.

D-lui R. P. . . . :

Amū cititū scrisórea Dumnitale, publicată în *Románulū* de a 3 Iuniū. Ea nu este nici productulū unei ambițiunii de a scrie, nici productulū unui pedantū ; este țipétulū unei inime apésate.

Cetindu-o, amă plinsă, și lacrimile mele s'aū prefăcutū în aceste versuri. Permite-mi a ți le dedica Dumitale. De și nu te cunoscū; dar acela care a scrisū astū-felū, în câtū se scōtă lacremi, trebuie sē aibă inimă și o mare iubire pentru țera sea.

Cândū se găsescū în mișilocolū unei națiunii ōmeni care se simțā, se'și iubescā țera și sē dea semna'ulū la apropierea pericolului, suntū convinsū cā acea națiune nu va peri, va trăi.

Priimiți, Domnulū meū, incredințarea stimei și iubirei ce vē păstrează.

I. C. Fundescu.

Nota b, pag. 77.

„Re superbi tremate, scendete....

„Giù dal soglio crudeli tiranni.

„Regi superbī tremurați, coboriți-vē dupe tronuri cruđi tirani.

(Monti).

Nota c, pag. 78.

Suntū ōmeni cari ȃicū cā popōrele suntū *degroșate* și nu trebuie sē se ȃiā nici o dată contū de dorințele și aspirațiunile lorū. Astū-fulū chiar în Camera Romāniei, în anulū de la 1860 până la 1866, răposatulū Barbu Catargiu și Domnulū V. Boerescu, susținēū acēstā opiniune, chiar cândū vedēū faptele ce făcea poporulū Italian și poporulū Grecū.

Nota d, pag. 80

„Il tirano e caduto — sorgete

„Genti oppresse, natura respira.

„Tiranulū a căđutū, -- sculați popōre apășate, natura respiră.

(Monti).

Nota e, pag. 84.

Mumă-mea îmi povestea într'o ȳi o curiosă întâmplare. pe care ȳicea că și ea a aflatu-o de la o bătrână rudă a sea. Ea ȳicea că înainte cu câte-va luni de revoluȳia de la 1821, dupe obiceiul de pe atunci, mai toȳi locuitorii orașului Rimniculū Vîlcei eșise pe marginea Oltului, unde se făcea o horă mare la care lua parte tôte clasele societăȳii. De o dată, pe cîndu hora era animată în gradulū celū mai mare, se aude în aerū unū țipetū și unū punctū negru cade de susū în miȳiloculū danțului animatū. Acelū punctū era unū corbū mortū și plin de sînge, pe care 'lū sfîșiasse unū Vulturū ce plana încă în aerū mîndru.

Noi credemū în presimțire. Dar chiar dacā acestā povestire este o fabulă, este însē fôrte nemerită.

PARTEA III. — POESII SATIRICE.

Nota a, pag. 99.

Într'unulū din No. jurnalului Dimbovița de la 1865, Domnulū Bolintineu ȳicea principelui Cuza sē sfărame totū ce este democraȳiă, sē trecā cu carulū seū de triumfū, pe care se urcase la 2 Maiū 1864, peste toȳi aceia cari avuseserā în viaȳa lorū ideia de Republică, de independinȳă și libertate. Astū-felū Domnia-sea, se declara în contra Republicei și a democraȳiei, și, fidelū acestei declaraȳiunii, făcu totū atunci o odă lui *Napoleon alū III-lea*, pe care o publică în jurnalulū seū la 1 Ianuarie 1865.

Êtā ce ȳicea într'o strofă din acea odă :

„Astū-felū lumea turburată prin doctrine nebunești,
 „Și amenințîndū sē surpe bazele Dumneȳești,
 „La unū semnū alū mâinei Vostre reintră în liniștire,
 „Reluîndū mai dulce cursu-i chiar de ceruri însemnatī
 „În otare înțelepte de credinȳă, de iubire,
 „Căci nimicū frumosū și mare ura încă n'a creată.“

Cum vedeȳi, Domnulū Bolintineu, în acestū anū, este lo-

gică. E contra democrației și republicei și în Franța și aci, și trebuia se fiă astū-felū ca unul care luase chiar parte activă la lovirea de statū de la 2 Maiū. Sē vedemū însă totū așa a fostū tot déuna! Nu! Și dovadă este o poesiă la *Piramidele Egiptului*, publicată în *Călătorii în Palestina și Egiptū*, din care reproducemū o strofă de la pag. 218, în care vorbește de Napoleon I.

Etă acea strofă :

„Ca șarpele din fabulī ce 'n via-ī nerăbdare

„Făram'a măsei pânteci, născēndū înveninatū,

„Așa, venindū în lume, sdrobiși cu nepăsare

„Republic'a ta mumă ce 'n viața sborū 'i-a datū!

Și Napoleon I și Napoleon alū treilea a făcutū același lucru. Amândouī aū sfărīmatū republica și amândouī aū poclamatū Imperiulū. De ce, dar, Domnulū Bolintīneu pentru unul e mumă și pentru altulū e ciumā! Nu cum va pentru că unulū nu mai era și cestă l'altū era mare și tare și putea sē'i trimiță, ca și Sultanulū, o decorațiune pe care a priimitu-o de și a satiratu-o? Sēu pentru că Lamartine a đisū că orī ce inimă tēnără este republicană și orī ce inimă bătrīnă și vestedă este servilă?

Nota b, pag. 100.

Aflāndu-mē într'o sēră la teatrulū din Iassī, în lojea D-lui C***, cea mai ospitaliare familie din acelu orașū, în faciā lojiī nōstre era o damă îmbrăcată într'unū modū fōrte ridiculū și coafată cu totū ce pōte sē pue o damă pe capū. Ceia ce o distingea mai multū era rochia decoltată până la supțiori, astū-felū că se vedea prea multū tocmai ceia ce avea mai urātū, și mulțimea colorilorū de la florile ce avea la capū.

Tōtă lumea uitase pieșa și se uita la dēnsa. Domnișōra C. .. imī dete lornionulū ca sē privescū și eū pe acea damă. O privi și mē întristai. Nu-mī puteam închipui cum pōte o femeică, de rangulū seū — căci era d'unū rangū mare — sē fiă așa de nesimțitoare.

În altă sēră venindū erū la teatru, mē uitaiū sē vēđū dacă

mai este acea femeică. D-ra C. . . mă întrebă dacă mă uită se-mi vedă cocóna?

— Da, îi respunsei. Suntă nebună dupe dënşa. Amă otărătă chiar sē-i facă o odă.

— Fă-i, imi repetară tóte damele din loje.

— Vē promitū.

— Și cum îi vei da titlu? mă întrebă Dómna * * *

— Odă la cocóna mea.

· Peste 3 zile aceste dame citēū oda ce amă publicatū aci.

Nota c, pag. 116.

Epistola D-lui Bolintinenu către D. V Alesandri (Poesii vechi și noi).

Nota d, pag. 118.

Eraū sub domnia lui Cuza jurnaliști cari trăiaū numai cu plătică de Snagovū și cu vênatură priimite ca sē susțiă guvernulū, deosebitū de sub-vențiuni ce li se dau.

Nota e, pag. 127!

Marele banchetū ce s'a datū in sala Slătinenu pentru Unire și la care a luatū parte cei mai de frunte din tótă România.

Nota f, pag. 132.

În anii 1860 până la 62 eșise la modă a se face sonete ș poesii tuturilor actorilorū și actrițilorū de tóte categoriele, și bunī și rei, ba de multe ori și coriștilorū. Ca se facă se încezeze acestă procedare ridiculă, amū profitatū de ocașiă cândū

unul din lojari a datu unu beneficiu și 'i-amă făcutu această poesiă. De atunci, ce e dreptu, nu s'aū mai vēdutu de cātu fōrte rarū făcēdu-se poesi, de esemplu D-rei Angelica More și D-nei Pascaly alū cărorū talentū merită tōtă admirarea.

Nota g, pag. 144.

Făgăduiala s'a implinitu în Calendarul Dracului pe 1866.
Veđi luna lui Maiu întēiu.

TABLA DE MATERII.

Dedicația. V

PARTEA I. — POESII INTIME.

Amorulū mumei.	1
Dorința	4
Cântecū	7
Copila și amorulū	9
La * * *	13
Fii a mea.	14
Depărtarea	16
Câte-va strofe triste	19
La Rhin	20
D-rei Luigia de Fanti.	24
Ce e mai frumosū ca albulū ?	25
La o rosă ofilită	27
În ce stă viața ?	29
Pe albumulū D-rei C. G.	31
Pe lacū.	32
O consolare	34
La o turturică	35
Sonetū D-nei Pascaly	38
Ce mai dorești ?	39
Gîndulū	40
Domnișorei * * *	42
Haiduculū	<u>43</u>
Fata și băiatulū	45
Unū suspinū amarū	47

Unei june fete	48
Malvina	49
Unei femei, căria amă trimisă unŭ buchetŭ de flori.	55
Capricioŝa.	56
Sonetŭ Lacului Lucerno	58
O invocare.	59
D-nei M. Roseti, la mórtea fiului seŭ	60
Unei femei căria i amă trimisă portretulŭ meŭ	63
Totŭ pentru Mari . . . . . t	64
Lacului Lemana	65
Unei june fete care mi a cerutŭ versuri	66
Despărțirea	67
Sonetŭ D-rei Angelica Moro.	70
Amicului Persescu	71

PARTEA II. — POESII POLITICE.

Odă la Transilvania	75
La Tirani	77
La 11 Februarie	80
Tepeșŭ, dupe bătălia de la Brașovŭ.	82
Tudor Vladimirescu, seŭ Corbulŭ și Vulturulŭ.	84
Vizia lui Baltazar	88

PARTEA III. — POESII SATIRICE.

Odă la Marin Bălanŭ	97
Odă la cocóna mea	100
Odă la Napoleon	103
Amorulŭ unei actrițe.	104
Știi turcește mănânci pește	107
Adio la București	110
Epistola Pr. Cuza către D. Bolintinenu.	113
Cochetulŭ bătrîn la oglindă	117
Pasagiulŭ Pomânŭ.	122

Nu faci nimica, dacă n'ai fracă	127
Europa însă ce ară dice ea?	129
D-lui G. G.	232
Gîndul.	133
Feceti-mă senatoru	135
Noua înşelare	138
Femeia	139
O convorbire	141
Cadouri de anulă nouă	142
Note.	147

